

ANNEESSENS, UPPERDOG

(KRONIEK VAN DE LOPENDE GEBEURTENISSEN)

01

Weer of geen weer: we kunnen niet om de vergrijzing van ons klimaat heen. Op 2 juli van het scharnierjaar 2000 floepte om 16:01 in de middag de straatverlichting in de randstedelijke gemeente Heule aan. (*Population*: 17 000 en een paardenkop). Een indrukwekkend onweer naderde. Het bleef maar naderen. De Vlaamse luchten vertoonden het hele gamma aan grijswaarden. Lijkwitte duiven zwierden statig in de loden geladenheid van het zwerk. Een uil dacht dat het nacht werd (daarom was het ook een uil) en verliet het galmgat in zijn toren. Hem wachtte misschien een rat. Om 18:06 voorspelde een glimlachende weervrouw na het journaal alom overstromingen. Het betrof een ernstig te nemen waarschuwing. Op de tweede o van 'overstromingen' deed zich een algehele elektriciteitspanne in Heule, West-Vlaanderen voor. Die had niks met dat naderende onweer te maken. Wel met een rat die een flinke kluif had gehad aan een belangrijke kabel in de omgeving. (Ach, stel je voor dat je een kaars brandt om je huis te beschermen tegen allerlei onheil en dat je huis door simpele onoplettendheid in de fik vliegt daardoor!) Het distributiehuisje ontplofte; de rat werd herleid tot smurrie. Men weet het euvel aanvankelijk aan bliksemingslag. Dat euvel bleef maar duren. In Frankrijk werd de eerste rit-in-lijn van de gelijknamige Ronde gereden. In de Rotterdamse Kuip gaven Italië en Frankrijk elkaar partij in de E.K.-voetbalfinale. Er was ook tennis en formule-1-geloei. Een ware sporthoogdag, voorwaar. Zowel de magnetrons als de telefoontoestellen in het Zuid-West-Vlaamse Heule gaven verstek, om van het allerergste nog maar te zwijgen: de televisietoestellen. Kaarsen en batterijen kregen een grotere marktwaarde. Maar het was dus na ampel onderzoek een simpele grijze rat gebleken. Het onweer dreef over; de aangekondigde overstromingen, meervoud, beperkten zich tot plaatselijk rioolgekolk en extra gegorgel in goten. De Heulse brandweer laafde zich in een café zonder voetbal en muziek. De ex-rat werd postuum nog getroffen door een verdwaalde vogel. Ge zoudt al een uil moeten zijn om daar niet van te profiteren. *Gefundenes Fressen* noemen ze dat in een andere taal. À propos: de randgemeente zou in het komende halve decennium omstreeks begin zomer nog tweemaal overdonderd worden door een allesvernietigende hagelbollenbui. Maar laten we niet op de zaak vooruit hollen.

02

Bloody Blue Monday. In tegenstelling tot dat onweer waaide het faillissement van de Heulse brouwerij Heulambiek niet zomaar over. En wel op 3 juli 2000, onder een vale ochtendzon. Onafwendbaarheid, een spook, werd voldongenheid, een vampier. 138 werknemers stonden op straat en scandeerden onwennig enkele slogans. Onwennig, omdat het randstedelijk bedrijf, neergepoot in het hart van Heule, ouder en betrouwbaarder was, leek te zijn, was geweest dan hun levensgezel(in) of auto. Tussen de slogans door werden de praatballonnen opgevuld met commentaar over het derven van voetbal, wielrennen, ja: zelfs tennis en formule-1. De poel van ellende was diep en dichtbij. Hij heette 'Heulambiek' en hij heette 'thuis'. Couleur locale: mijn kloten! Tegenover de brouwerij lag het prachtige dorpspark in al zijn juliglorie. Een park op een doodgewone maandagochtend was al erg genoeg om op te kijken. Die maandagochtend A.D. 2000 – de zon brak verdomme ook in alle hevigheid door - vormde

het een pure aanfluiting. Gedaan met schaften op de bankjes tussen visgraatparkeerplaats en weelderig groen. Het Heulse park werd in een klap metafoor voor reservaat, voorgeborchte van leegte, wrange nasmaak van Heulambiek. Outplacement? Modewoord. De meeste werknemers zouden gezien hun leeftijd moeilijk ergens anders aan de slag kunnen. Proces en product waren ook heel specifiek en intensief: een streekbier brouwen en distribueren met z'n honderdachtendertigen had anno 2000 weinig om het lijf op zo'n sollicitatiebrief annex curriculum vitae naar firma's met veel meer computers en gigantische parkeerterreinen. Het was hopen op de beloofde premie van de directie (de bazen 'vader' en 'zoon') en een vervangingsinkomen. De zomerwind zuchtte diep in het gebladerte; de zon bleef de hele dag citroengeel boven het park dobberen. Acht decennia alcohol en prik waren op de fles gegaan.

03

Drenkplaatsen; wilde dromen; nachtmerries. De Woede der Noormannen, voorheen De Blinde Fotograaf, was de hoektand gelegen tussen de kalme wateren van de Yserleie en het station. Ruime parkeermogelijkheden. Even verderop raasden vele treinen per uur er voorbij de rinkelbellen en de rode knipperlichten. Tegen de spoorwegbomen aangedrukt had je De Plotse Inval. Vanzelfsprekend tevens ruime parking. Tussen gatenplanten en gordijnen konden die van de Plotse die van de Woede zien zitten, en omgekeerd. De Varaan was eveneens een hoektand, maar dan op de markt. Goeie muziek, alsook snacks. Jong en oud, weet je wel. Den Eland en Oud Stadhuis: lange traditie, vertrouwde oorden in het centrum. De Burgersgilde: even bezijden de navel van Heule, drenkplaats der bezadigden en oudgedienden. Ook aan de periferie: café In 't Groen, café Gullegem, club Geen Spijt Maar Krijt, cafetaria De Vlam in het gelijknamige cultureel centrum en cafetaria De Genster in het sportcomplex Beverburcht. Er waren er natuurlijk nog. Brouwerij Heulambiek leverde in al die kaffaten eigenlijk nooit de hoofdmoot. Daarvoor was de firma niet concurrentieel genoeg geweest met grotere, immer groeiende, fusionerende of opgekochte bedrijven. En, laten we eerlijk zijn: als er iemand al eens Heulambiek dronk, dan was dat uit puur patriottisme voor Heule, en niet voor de smaak. Sommige werknemers van de Heulambiek hadden zelfs nooit ofte nimmer hun eigen nat gedronken. Dat zou er toen, als ex-werknemers, niet op verbeteren. Op 14 juli, de dag voor zowat de hele streek collectief een drietal weken vakantie nam, installeerden de afgevoelde Heulambiekers midden de markt een toog. Er werd gratis Heulambiek getapt en geschonken. Het was de allerlaatste keer dat het amberkleurige nat vloeide. Vergelijkingen met bloed waren legio. Voor de logistieke kant van deze zwelgpartij tekende de harde kern van Heulambiekvakbonders. Geruggensteund door ontgoochelden hadden ze zich een toegang tot de brouwerij verschaft en het productieproces weer eventjes op gang gebracht. De drie politieagenten legden symbolisch hun pet op de toog en dronken dapper mee. Wilde dromen van heropstanding en kwalijke visioenen van spruitjeslucht en pantoffels dreven als botsende praatballonnen over de markt. Den Eland, het Oud Stadhuis en De Varaan deden er nog een vat van eigen bodem bovenop. Toen de klok op de kerktoren drie keer sloeg, wat niemand hoorde, was de wilde stroming van deze Vlaamse Quatorze verزند in gesijpel, gemurmur, gekabbel, gewezen en tandengeknars. Er werd balorig tegen de kerk gepist. Er werd opstandig gemompeld, met lippen die door drankmisbruik half verlamd waren. Er werd omhelsd, gevloekt, geknuffeld, gevochten, gesust. Resterende Heulambiek-werkplunjes werden op een hoop gegooid en in brand gestoken, geflambeerd met Heulambiek.

Dat lukte niet. Alleen de politiepetten vatten even vuur. Pas toen in het oosten wat vers licht werd gemorst, sloeg de werkelijkheid in alle hevigheid toe. Men waadde huiswaarts.

04

Pro Deo. Er waren enkele schadeclaims van eerder abstracte aard. Wee echter de vermetelete die in dat verband concrete beschuldigingen uitte. Hij was nog niet jarig. En de oude jonge advocaat Luc Bottelmans - what's in a name - was er verdorie zélf ook bij geweest die fameuze nacht. De ergste heethoofden lieten zich door hem ten gepaste tijde vertegenwoordigen. Hijzelf gelastte zijn compagnon met enkele verschijningen en een woord ten goede in het gerechtsgebouw van Kortrijk. De smart omtrent de sluiting van de sympathieke firma Heulambiek overmande alles. Het bleef bij een paar haastig gemompelde reprimandes: Heule was de grootste en vurigste randgemeente van Kortrijk. Daar vielen veel stemmen te rapen of te verliezen. Collectieve ongehoorzaamheid van een gemeente die anno 1976 door Kortrijk werd 'gefusilleerd', zoals ze daar zeiden, kon men missen als kiespijn. Vijfdaags Heuls patriottisme ter gelegenheid van de jaarlijkse septemberfeesten kon oogluikend worden toegestaan, maar moest niet aangewakkerd worden. Er woonde te veel leenroerig volk.

05

Mijn drenkplaats heette De Woede der Noormannen. Voorheen was het café getiteld: De Blinde Fotograaf, maar de oude jonge bazin verdween naar een land met een andere munteenheid met een jong oud lief dat weinig zei en evenmin zaad loosde want het was ook een vrouw, zeg maar: onman. Sjapoo, de huidige tapheer, maakte er De Woede enz. . . . van. Ik hoopte dat hij een blijvertje was: zijn kaffaat lag voor een stuk op een heidense lap grond waar in vroeger tijden alleen zelfmoordenaars in alle intimiteit onder de aarde werden gestopt. Mijn maten en ik kwamen er als vermoeide leeuwen en leeuwinnen onze dorst lessen, soms laveloos. Sjapoo was aan de witte wijn; het merendeel van ons aan alles. Dit drinken vond plaats in de Handboogstraat, gelegen langsheen de Yserleie. Wie te lang naar dat water of de binnenscheepvaart erop starde, moest een rondje geven. 't Was hier binnen te doen. Wie nietsvermoedend zinspelingen maakte met 'hand' of 'boog' erin, werd zijn das afgeknipt. Indien er ontstentenis aan das bestond, dan moest de vermetelete vijf euro deponeren in de omgekeerde Vikinghelm op de hoek van de toog. Elke derde donderdag van de maand trok Sjapoo klokslag 23:16 zijn leren handschoenen aan en viste daar dan de buit uit op. We kwamen er vaak mee toe tot het krieken van de derde vrijdag van de maand. Wij, dat was ik, Anneessens, Sjapoo himself of all persons, mister Vandenbroecke (de caféhond), de geheel uit littekens opgetrokken Purl Harbor, Silicon Valley (wat een joekels droeg die Ruth voor zich uit!), Smalle Geboorte (de vrouwelijke ouder bleef ook in leven bij de geboorte), Spartakut, Bismark (deed 4 maal 2 jaar over zijn studies, iets met economie), De Baron, Alverman, Veltekort en nog een stuk of wat anderen zoals daar zijn Guido Gezwelle, Prinses, Het Zwarte Aura, Flesh Back, Ramses (je zou er godbetert naar verlangen om eens een gewone Vlaamse naam te roepen), Fileepuur en Leverzwijn. Maten . . . makkers . . . mafketels.

06

Het caféleven was dangereus. Een scheef woord, en 't kon scheef zitten. Maar we deden ons best. We onderhielden regelmaat. We waren als Buffalo Bill, die 80 buffels per dag neerknalde, maar alleen de eerste nodig had om van te eten. Onze eerste pint was voor de dorst; de kudde daartussen waren testcases, en de voorlaatste was om te controleren of we nog dorst hadden en of die nog gelijkenissen vertoonde met de eerste. De allerlaatste bestond niet. Smalle Geboorte, de uitslover, had ooit een keer zo'n allerlaatste uitgedronken. Toen hij scherper toekeek, zag hij op de bodem staan: MEER IS IN U. En hij deed dus door, gekweld door visioenen over zeppelins en diepzeeboten. De Woede der Noormannen was eigenlijk de hoektand tussen de Handboogstraat en een straatje waarvan we de naam niet wilden weten. De voordeur gaf vooral uit in de Handboogstraat. Zo'n honderd meter verderop passeerden de treinen naar de noord- en de zuidpool, zodat we dus eigenlijk zo'n beetje op een eiland zaten, tussen den ijzeren weg en een waterweg. In onze randgemeente Heule, A.D. 1976 gefusioneerd met, zeg maar: gefusilleerd door de grotere stad Kortrijk, woonden 17 000 niet-drinkers, waarvan er 2 000 alleen in het weekend even gingen stappen. De snobs en de pubers hadden hun aparte drenkplaatsen. Dat gold ook voor oude hippies, bekeerde punkers en yuppies die nu de baan deden met producten waar ze vroeger zelf de baas over speelden. De burgemeester van Kortrijk had opgeroepen om meer op café te gaan, in een poging zijn zwalpende partij vers leven in te blazen, maar in de puberstraat met de pubercafés, omgeving station, kon hij de agressie niet meer de baas. Dit terzijde. Wij (Sjapoo, Flesh Back, Het Zwarte Aura, Ramses, Anneessens, dat ben ik dus, . . .) zaten hier goed. We deelden eilandigheid. Ons waterhol bevond zich tevens op de grens tussen Heule en Kortrijk. We waren ook slim. Ze dachten dat we aan de drank waren, maar de drank was aan ons. Trouwens: wat ze zeiden, waren ze zelf. Alle hierboven genoemde Noormannen en Noorvrouwen hadden iets gestudeerd. Iets. En als bij het krieken van andermaal een verse dag de motoren weer aansloegen en de ruitenwissers weer in beweging kwamen, ondergingen ze een metamorfose. De lichten in De Woede doofden, de deur knalde dicht, en de grimlach van de hoektand bestierf het. Tot zover de situatieschets. Nu enkele feiten.

07

De Woede der Noormannen. Eeuwen geleden had Skandinaafs tuig van de richel met vlechten in hun haar à la Tineke van Heule onze kerken verkracht en vrouwen geplunderd. Toen welde de verzuchting op: van de woede der Noormannen, verlos ons, o Heer. Tijdens de eerste nazomer van de 21e eeuw - eigenlijk de laatste van de twintigste, jaja - waren de gemoederen verhit in hoekkaffaat De Woede der Noormannen. Eender welk seizoen: de gemoederen waren daar altijd verhit. Het scheelde geen haar of daar werd elke week een verse politieke partij opgericht. De statuten waren altijd kant-en-klaar: geen gelul, we zeggen wat we peinzen, en als het nodig is: we zwijgen tot we zweten. Ofschoon er veel inwijkelingen in Heule woonden, was iedereen zich bewust van de historie van het dorp. Ten tijde van de allereerste schoolstrijd, eind 19e eeuw, was het in de annalen terechtgekomen door een beroemde moord. En zowel de prozaïst Stijn Streuvels als de dichter Guido Gezelle als de componist Emiel Hullebroeck hadden of all places op deze blauwe plek in het heelal iets met Heule te maken. Zo'n collectief bewustzijn moest zich wel vertalen in nijvere toogspraak en zich manifesteren middels vele vadems bier. Over de brouwerij Heulambiek werd gepraat als over de Titanic. Het bier zelf verdween al vlug uit de

circulatie; het was het koude water waarin 138 drenkelingen hun einde hadden gevonden. Het schip lag op de bodem van het dorp, naast het park. Kapitein 'vader' en eerste stuurman 'zoon' lieten zich niet meer zien. Woede verdunde zich tot opstandige gelatenheid. Op de valreep van augustus werd in De Woede der Noormannen een benefietavond voor de drenkelingen georganiseerd. Ex-opvarenden en stuurlieders aan wal dronken zich zowat te pletter. De Woede werd de Bierkaai. Er broeide wat.

08

Herverkaveling. Met of zonder Kortrijk: de Heulambiek zou toch gezonken zijn. Anno 1977 werd Heule door Kortrijk geannexeerd als randgemeente. Er waren nog omliggende dorpen die dit lot beschoren waren. Anno 2000, in de dagen voor de septemberfeesten (altijd meervoud), kwam iemand op een idee. Het idee. Defusionering! En dat een maand voor de gemeenteraadsverkiezingen! Het was een onzalig idee voor Kortrijk. En een zalig idee voor Heule. Onfeiten zoals de teloorgang van de Heulambiek zouden in de toekomst misschien beter vermeden kunnen worden. Heule: één front. Zoals omstreeks 1880 ten tijde van de eerste schoolstrijd Heule de geschiedenisboeken haalde, zo zou men opnieuw alhier voor een primeur zorgen in de vaderlandse historie. En zie: ze lieten er geen vlas over groeien. Alle kleuren en gezindten vloeiden samen. Er werden krachtige peetvaders aangesproken. In een mum van tijd werden duizenden handtekeningen verzameld. Er kwam een lijst. De populairsten figureerden boven- en onderaan. De rest duwde en wrikte. Er stonden ook enkele ex-Heulambiekers op. De pers vond er een vette kluif aan. 'Nationalisme' kopte een krant. 'Rationalisme' blokte een andere krant. 'Patriottisme' schreeuwde een derde krant. 'Groot gelijk' bekte die tweede krant. De Varaan, het Oud Stadhuis, De Burgersgilde, De Eland, De Woede der Noormannen, en De Plotse Inval liepen stampvol. Er was weinig tijd, en er moest vlug gedronken worden. De verkiezingen waren al op 8 oktober. Maar eerst werd er nog gefeest, zoals elk jaar in september. Heule was het 'Stoten'-dorp bij uitstek. Elk jaar weer bedachten individuen of samenzweringen een Stoot, d.w.z. een duidelijk zichtbare ludiek bedoelde grap. Daarover oordeelde dan een jury. De beste Stoot werd bekroond met een wisselbeker waarin een geldbedrag in munten stak. Je kon het zo gek niet bedenken of het was al in Heule gebeurd: valse zebrapaden, een nepherberg die op een nacht tijd verrees, een vliegtuig op een dak, een eigen munteenheid, een militaire coup. Soms haalde een Stoot de voorpagina's van de kranten. Een verontruste minister van Binnenlandse Zaken had al eens - voorbarig - ingegrepen in verband met een straatpaardenkoers. De ovenwarme Heulse Partij voor Defusionering won in september 2000 ook de prijs voor de beste Stoot. Maar het bleek menens.

09

Puntje bij paaltje: de HDP . Er was geen tijd, er was geen geld en er was geen echte campagne, maar toch leverde de Heulse Defusioneringspartij uiteindelijk enkele gemeenteraadsleden af in Kortrijk. Voor schepenen was het nog even wachten: in de Guldensporenstede had elke klassieke partij gezorgd voor verruimingskandidaten, die ook veel stemmen haalden. Sommigen kwamen zelfs even in Kortrijk wonen, al lemaal uit angst voor de HDP. Gevraagd naar een reactie bij de Heulse verkozenen, antwoordden die: 'We kijken al uit naar een zetel in de onafhankelijke Heulse gemeenteraad. We zitten hier dus maar voorlopig'. Het Belgisch Instituut voor Referenda vond het zo'n interessante testcase dat het een nationale enquête opzette. 76

percent van de bevolking keurde de Heulse zet goed. En wou dat ook zelf wel meemaken, in eigen dorp of stad. Nog voor nieuwjaar werd het oud, vertrouwd huis brouwerij Heulambiek het hoofdkwartier van de allereerste defusioneringspartij in België: de HDP.

10

We zeggen en schrijven de echte beginjaren van de 21ste eeuw. Een en ander lag nu in gruzelementen. Ik, Anneessens, moet er geen tekeningetje bij maken, zeker? Ook de vlieger van de HDP was niet opgegaan. De nieuwe partij verbrokkelde door liefdeshistories en huwelijksperikelen. De leegstaande brouwerij werd door de ratten overgenomen. De burgers van Darlingen wreven zich natuurlijk in de handen. Aan het territorium van hun Petit Paris aan de Yserleie werd verder niet geknaagd. Wij van De Woede trokken ons terug in onze eigen republiek. We likten de wonden die we de laatste jaren opgelopen hadden. Er zaten wel een paar kornuiten tussen die ambities koesterden in verband met de HDP. Die moesten ze nu smoren. Of vervangen door andere. Op onbewaakte ogenblikken - maar welke waren dat niet? - mompelden ze soms nog iets over onafhankelijkheid ten tijde van de autoloze zondagen. Silicon Valley had al hardop de gedachte geopperd dat dergelijke retro-oprissingen ook beboet zouden moeten worden met enkele euro. Trop was te veel; de tijden waren veranderd. Purl Harbor moest zich inhouden of hij kapte een pint over haar kop. Tja, wie had hier gelijk? Ik, Anneessens, wist één ding zeker: het waren niet de tijden die veranderden, maar de mensen die ouder werden.

11

De steenrijke linkshandige Arabier Osama-in-den-Hoge was ook in De Woede der Noormannen het onderwerp van gesprek. Eindelijk hadden we nog eens een serieus gesprek! Na een groot debiet aan geëmailde moppen en internethumor daaromtrent waagden we ons aan haarscherpe analyses op wereldformaat.

'Die rijkeluiszoon zit goed in de olie', zei Alverman. 'Hij heeft geen buitenverblijf, maar een binnenverblijf onder de grond in Afghanistan'.

'En dan te weten dat het symbool op de Amerikaanse Greyhoundbussen de Afghaanse windhond is!', merkte Bismark op. Diens jaren van verstand waren eindelijk aangebroken. We feliciteerden hem met zijn opmerking, maar Mister Vandenbroecke zweeg hierbij in alle talen: hij sleepte zich als een soort van te groot en te lui geworden horecacocker door het leven. Onze blikken gleden even naar zijn vaste plaats op de mat, waar hij gewoonlijk als toechthond postvatte. Spartakut mompelde iets over slapende honden.

'Hm', gromde Sjapoo in de plaats van zijn huisdier. Vervolgens filosofeerden we over de kwestie waar we zelf onze kamikazevliegtuigen in onze randgemeente neder zouden laten ploffen. Diverse verzekeringsmaatschappijen en banken kwamen in aanmerking, omwille van hun lelijkheid.

Enkelen opperden ook: 'De kerk'.

'Het Cultureel Centrum'.

'Hangt er van af wie er dan in zit'.

'Als het maar niet op mijn dak is', zei Sjapoo. 'Weet je wat ik ga doen? Ik ga mijn Heilige Rita halen en er een kaars voor branden. Ze komt van de rommelmarkt in Doornik en ze helpt tegen hopeloze gevallen'.

'Wat heeft dat er nu mee te maken, Sjapoo!?' vroeg De Baron.

'Hij bedoelt dat we zelf de hopeloze gevallen zijn', antwoordde Veltekort in zijn plaats. 'Het is tegen de biologische en chemische oorlogsvoering, voilà', zei Sjapoo, en hij voegde de daad bij het woord. Zo kabbelde onze avond verder, bij het geflakker van een kaars, in een tijd waar de voorraad vrede alweer eens opgebruikt was. Prinses zag er godgenageld mooi uit in dat bewegende oorlogslicht. Opmerkingen van toevallige klanten over de kaars kostten die avond twee euro.

12

De heilige Rita-met-de-kaars betekende het einde van De Woede en de dood van Sjapoo en mister Vandenbroecke. Ze gingen dus niet dood door miltvuur of terrorisme, maar door onoplettendheid en doodgewoon vuur. We waren lang blijven plakken, weer tot aan het kriecken van een volgende dag. Rita en de kaars – zo'n knoert van een communiekaars; de eeuwigdurende vlam voor de Onbekende Soldaat – belandden in de loop van de avond, nou: nacht, op een of andere vensterbank. Het leek vooralsnog te helpen, want niemand van ons kreeg die avond miltvuur. Eilacie ... in het holst van de ochtend - Sjapoo en mister Vandenbroecke hadden alleen maar de reguliere, gewoontegetrouwe, geconditioneerde en Pavloviaanse daden verricht, en daarbij de kaars vergeten - vatte het pand vuur. Een vergetelheid. Dus: toch geen blijvertje. We hadden nu ook een gebouw tegen de vlakke en enkele doden te betrouwen. Rita en de kaars hadden geen bescherming, maar vernietiging betekend. Tja, het zal maar knetterend bliksemen en krakend donderen en een simpel ratje zal ondertussen de hele omgeving zonder elektriciteit zetten. Rita toch.

13

Zwijg me over begrafenissen of ik barst in lachen uit. Ik, Anneessens, weet godgenageld waar ik het over heb. In de middeleeuwen van mijn leven was ik drie jaar lang misdienaar in de dekanale kerk van het vreselijke stadje waar ik toen woonde (koektrommelplaatjes; eierboerpraatjes). De koster lapte me elke week twee à drie teraardebestedingen om te 'dienen'; blijkbaar vond hij dat ik een rouwkop had. Nu, terzake. Mister Vandenbroecke was al via gods ondoorgrondelijke wegen van deze wereld verdwenen, deze blauwe plek in het heelal. Opgebrand, zoals ze zeggen. Beter te branden dan je leven uit te zitten, zeg ik maar. Liever schreeuwen dan vezelen, zeg ik ook soms. Sjapoo, toch een mens, kreeg een heus begrafenisritueel. Bij leven was hij een vurig anticlericaal geweest; bij dood bedachten zijn nabestaanden hem met ampele kerkelijke nazorg. Er werd gebeden, gezongen, bewierookt, gepredikt, gemeaculpad, gecommunied, uitgedeeld, gedeponeed, gesmeekt, gezalfd, gedronken en gegeten. Wij, de ex-Noormannen en -vrouwen, hadden het laatste gedeelte van de teronderaardestopping van onze voormalige kwakhuisbaas natuurlijk graag 'gevierd' in De Woede der Noormannen. Dat kon dus helemaal niet meer. Na de passage op het kerkhof (ze lieten Sjapoo in zo'n ouderwetse kist nederdalen) deed zich een schisma voor: de familie ging haars weegs richting Oud Stadhuis voor de rouwmaaltijd (hier hield voor ons de aansporing 'Gelieve de familie te volgen' op – dat hadden we goed begrepen), wij (het Zwarte Aura, Fileepuur, Alverman, etc ... iedereen was er) begaven ons naar een ruim horecabedrijf in het hart van Kortrijk, bijgenaamd Darlingen, nl. de St. Medard. Kwestie van niet te veel op te vallen in Heule die dag. Onze namiddagrouwsessie zou vooral niet uit vast voedsel bestaan, en zou zich uitstrekken totdat de hanen op hun mestvaalten het matineuze gregoriaans weer uit hun strot persten, de volgende ochtend van alweer een verse dag, waarop, god gaf

het, eens niet iemand ter aarde besteld diende te worden. Zelden hadden we meer innig plezier als dat halve etmaal. Vreemd. Maar ik heb u gewaarschuwd: zwijg me over begrafenissen of ik ...

14

Droevig, dronken, bijwijken hikkend van het lachen, bijwijken geflambeerd in oplaaiend sentiment, doolden we die nacht met z'n allen nog even rond in de asse van De Woede der Noormannen. De eigenaars van de linten die rond de afgebrande hoek-tand waren gespannen, stopten ook nog even met hun combi. We zaten al ver op de pechstrook van de nacht; reeds werd in het oosten het eerste ochtendlijke melkje gemorst. Guido Gezwelle en Ramses verzorgden de apologie voor onze nachtelijke activiteit. De sheriffs knikten – ze waren ook in vroeger ellendige tijden bij de teraar-debestelling van brouwerij Heulambiek aanwezig geweest en legden begrip aan de dag, nou: nacht. Ons kende ons.

'Maak het niet te bont', zei de hoofdsheriff. 'Het uur is gevorderd en er hangt hier zo'n scherp alcoholisch luchtje ... één lucifer en de hele zwik gaat weer in de fik, als dat al mogelijk zou zijn, haha'.

'Haha', beaamden Gezwelle en Ramses. De wetsdienaars zaten duidelijk op onze golflengte.

'En van waar komen jullie eigenlijk? 't Is al over vieren'.

'Van de Medard in Darlingen'.

'My Darling?'

'Neenee: de St. Medard, Kortrijk'.

'O, dàt. Zeg dat dan direct'.

'Ja, dat'.

'Waren ze zo laat nog open?'

'Nu zijn ze toe'.

'Allez, ga nu maar allemaal vlug naar huis'.

'Ja, er is hier niets meer te zien, hé'.

'Nee'.

De combi verdween langzaam, met treurige achterlichten. Iedereen van onze Woede-bende plukte nog een stukje verbrand onroerend goed mee als souvenir. We vormden een afscheidskring, de armen om elkaars schouders geslagen, maar er kwam geen zinnig woord meer uit. Het eindtafereel uit Babette's Feast was vrolijker en luidruchtiger. Smalle Geboorte bezoedelde nog met zijn stuk houtskool het begrafenistextiel van Silicon Valley, natuurlijk ter hoogte van de feiten: haar joekels.

'Godverdomme, man!' keef Ruth, en dat betrof de laatste mededeling. Allen spoedden zich huiswaarts, of naar waar het op leek, adieu Woede der Noormannen, adieu Sjapoo, adieu mister Vandenbroecke, blame it on Osama-in-den-Hoge.

15

We tuimelden in een vacuüm. Niet dat we elkaar zo graag zagen, maar: we zagen elkaar minder en minder. En dat gebeurde in schijfjes en schuifjes. Pas dan besef je dat je elkaar mist. Vaak voelden we ontstentenis:

'Godver, waar is Purl Harbor?'

't Is lang geleden dat we Flesh Back nog zagen'.

'Waar hangt Prinses uit?'

We oefenden ook zeer uiteenlopende beroepen uit, zoals daar zijn: advocaat, cultuurwerker, onderwijzeres, huisarts, decorateur, ... We leken verspreid te raken. De Plotse Inval, De Varaan, Den Eland en de cafetaria's De Vlam en De Genster vaarden er wel bij. Het geblakerde puin van De Woede werd geruimd. En zoals sommige zwammen op één nacht verschijnen, zo verrees alras een zoveelste bankgebouw op de plek. Nu twijfelden we alleszins niet langer meer over waar we ooit ons kamikazevliegtuig inclusief bom naartoe zouden sturen. Met het eerstvolgend oudjaar probeerden we in het zaaltje van Oud Stadhuis met z'n allen het afgelopen jaar de nek om te wringen en het ovenwarme jaar in te drinken. Dat lukte maar voor vijftig procent, omdat de helft van de Noormannen er niet was. Veltekort bracht het restantje van de Vikinghelm mee; hij had die uit het puin opgeduikeld. We probeerden er champagne uit te slurpen, maar die smaakte naar as. Er was ook een gat in. Rond drie uur 's ochtends verlieten we het feestpand om poolshoogte te nemen in enkele andere etablissementen in de randgemeente Heule. Het Titanicgevoel konden we echter niet van ons afschudden. Iemand gewaagde zelfs van Pompeij (... waarop iemand anders opmerkte dat we deze metafoor eigenlijk gewoonlijk voor Kortrijk gebruikten ...). Alles leek ten dode opgeschreven: brouwerij Heulambiek was op de fles gegaan, in De Woede der Noormannen zouden weldra kasbons verhandeld worden, we hadden een dode mens en een dood beest te betreuren, en de helft van onze kompanen was er niet bij. Moest er niet dringend wat aan de hand zijn?

16

Dagelijksheid kan charmes hebben. Maar het gewone kan ook dodelijk zijn. Doodgewoon. We hadden dringend een conclaaf nodig. Apart drinken leverde niets op. Gensters en vonken doofden te rap uit waar slechts twee of drie van de oud-Noormannen in ons midden waren. Ik, Anneessens, voelde me geroepen daar iets aan te doen. Uitgesloten waren (mijn volk kennende): kaartavonden, culturele uitstapjes, groepsreizen, barbecuefestijnen, zelfs fuiven. Onze gemiddelde leeftijd bedroeg 42,8 jaar. Ik voelde ons uit elkaar groeien. Landerigheid, ja: eilanderigheid lagen op de loer. Zoals we ooit een veelkoppig monster waren met eenzelfde gulzig lijf, zo begonnen we nu op een rattenkoning te gelijken, waarvan alleen de staarten nog in elkaar verstrengeld waren. Na rijp beraad met mezelf kwam ik tot de conclusie dat we weer aan een vaste biotoop toe waren. Refugium! Sanctuary! O Anneessens, gij duivelse feniks!!

17

En alleen zwierf ik, en van geen mens gestoord, vele dagen en lange nachten, in de Guldensporenstede Kortrijk, door Conscience ook genoemd: Darlingen. Ik was min of meer op zoek naar een nieuwe biotoop voor de Noormannen en –vrouwen. Dat was makkelijk en moeilijk. Eerst makkelijk: door jarenlange openbare werken en hoge stadsbelastingen hadden zich alom leegloop en leegstand voorgedaan. Pompeij! Nu moeilijk: het was een heksentoer om nog levende zielen te ontmoeten waarmee te onderhandelen viel. Kortrijk, eens nijvere stad aan The Golden River, de Leie, ooit in zijn sas met het vlas, zodat sommige cowboys het hadden over 'Texas', was nu op sterven na dood, terwijl de Leie in plaats van slagader, traankanaal was geworden. Roemrijke drenkplaatsen sloten hun deuren. Winkelstraten werden donkere loopgraven. TE KOOP! TE HUUR! OVER TE NEMEN! De lampen doofden. De lichten gingen uit. En in deze duistere tijden zwierf ik, Anneessens, rond in dit Petit Paris, waar

ooit op kleine schaal licht en liefde heersten. Geen enkele van de overgebleven drankslijterijen kwam in aanmerking voor een permanente reünie van onze Woedebende. Evenmin zag ik het zitten om zelf de tap in handen te nemen in een nieuwbakken bedrijf, hoe groot ook de behoefte aan een bruine kroeg was. Ik doolde drie maanden dronken rond en nog kwam er geen oplossing uit de bus. Ondertussen was ik, Anneessens, ook een en al zorg en bekommernis voor mijn gezin, mijn werkveld en mijn literaire carrière. Laat dat duidelijk zijn.

18

En zie. Zoek iets, en je vindt het niet. Vind iets, en je hebt er godgenageld niet naar gezocht. Op een stomme maandagavond, het regende mottig, stond ik aan de toog in de Kortrijkse taverne Red Rum (voor de knappe koppen onder u: een half palindroom) enkele bokalen bier te hijsen. De Red Rum was stilaan een museum geworden van alle dissidente nachtuilen: door sluitingen en faillissementen alom spoelden die hier noodgedwongen aan. Een kleine greep uit de collectie: avondmensen, nachtmensen, nachtbrakers, gezondheidsfreaks op de terugweg naar huis, gebuisde filosofen die ooit gestraald werden in hun eerste kandidatuur, boekhouders die de boeken neergelegd hadden, dichters die hun alliteraties in eigen beheer bekostigden, tiepen die zeiden dat ze Bukowski lazen, bejaarde babyboomers, midlifers die met Stonehenge en The Stones (een groep) waren opgegroeid, etc, etc ... Pauline, een engel op leeftijd, runde de zaak. Het betere bier dat ik tot me nam, nl. blonde Leffe (de dichters Herman De Coninck en Luuk Gruwez en de Blankenbergse thrillerauteur Peter Hespe hebben al een tijdlang het monopolie over die andere schrijversnectar, Duvel), zocht zich een weg in al de vertakkingen van mijn lijf, tot in de Tora Bora van mijn tenen. Toen kwam klokslag 23:16 meneer Danny binnen. Meneer Danny: 44 jaar, waarvan een twaalfstal in Verzekerde Bewaring wegens zowel bewaring, verspreiding als verscheping van wiet. Meneer Danny: vrijgezel met vrouwen, onduidelijke stek op zowel de arbeidsmarkt als wat woonachtigheid betreft, net niet dandy, 'proper' dus, niet dom, kameleontisch talent om zich nergens zijn aura af te laten pakken: niet tussen gemotoriseerd lederen bewustzijn, niet bij white pride, niet in de vierde wereld, niet onder intelligentsia. Volheid, leegheid, ledigheid: je kon, kortom, niet om meneer Danny heen. Inside information: vanuit zijn geslacht vertakte zich een getatoeëerde klimopplant tot over zijn borst, onderweg bewoond door een draak.

19

'Ha, die Danny! Long time, no see'.

'Ah, Anneessens. Spreekt gij nu ook al Frans?'

'Dit is Courtrai tonight, hé. En hoe gaat het met u?'

'Dat verklap ik je niet, anders ga je zelf'.

'Haha'.

Ik bood meneer Danny prompt een glas aan, terwijl hij zelf even de pikorde in taverne Red Rum opnam. Af en toe knikte hij, of wuifde hij even in het rond.

'En, Anneessens, vertel eens?'

Hij kapte zijn glas met één hinkstapslok tegen zijn ruggengraat en commandeerde onmiddellijk twee verse verversingen. Pauline knikte begrijpend.

'Wel,' stak ik van wal, terwijl ik mijn nieuwe blonde Leffe nader tot mij schoof. 'Wist je dat ik al drie weken op vrije voeten ben, Anneessens?' onderbrak meneer Danny.

'Parool, weet je wel'.

'Ah, goed hé, Danny'.

'Jaja'.

Even vlogen ons beider gedachten uit naar een container Shetlandpulls waartussen zich wat bewustzijnsverruimend spul had bevonden. Pech voor Danny; roos voor de eenheidspolitie. Dit alles speelde zich af te Jabbeke en te Zeebrugge. Waar was de tijd.

'Allez zeg'.

Meneer Danny hees zijn bevrijde lijf op een barkruk en dimde zijn stem.

'Als je je kop uitsteekt, Anneessens, slaan ze erop. Eerlijk geld verdienen zit er niet meer in. Daarom: het volgende. Maar ... het blijft onder ons, hé'.

'Nee, ja', schudde en knikte ik. Toen nam meneer Danny me in vertrouwen betreff. het rappe bijeengraaien van easy money. Ik hoorde enkele kassa's rinkelen in verband met mijn plan om voor vervanging te zorgen voor De Woede der Noormannen. Was ik klokslag 23:16 nog een geïnteresseerd toehoorder, dan werd ik omstreeks het middernachtelijke uur medeplichtige. We zouden wodka naar Suid-Afrika overhevelen, te weten: een flink debiet. Er was zwaar vraag naar.

20

Het zat zo. Toen meneer Danny vroeger af en toe op vrije voeten was, ontmoetten we elkaar soms, met vele anderen, in de landelijke herberg Den Uytkant in de Westhoek van West-Vlaanderen, zo'n veertig kilometer bezijden Darlingen-Kortrijk-Petit Paris. Den Uytkant was een tijdlang a place to be. Iedereen uit het Texas van Vlaanderen trok er geregeld op uit naar Jules en Maria in Den Uytkant. Je kon er vreten en zuipen op zijn landelijks, zoals op oude schilderijen. Jules, gepensioneerde boer en oud-koetsier aan de kust, hield er met zijn volslanke Maria een landelijke taverne draaiende die begon met ribbetjes en picon en uitdijde tot everzwijnragout, mosselen, zeevruchtenfestijnen, streekbiergelagen, wijnproeverijen, etc ... Jules had door zijn vroegere activiteiten contacten in Engeland en Frankrijk. Den Uytkant lag daar ook tussenin: met een oog loerend naar het noorden, met zijn kont tegen het zuiden aangeschurkt. Jules hield, tegen betaling, een oogje in het zeil voor tientallen sluikstokers uit de omgeving. Er kwam nl. veel volk over zijn drempel. Hij kwam veel te weten. En wat meer was: Jules verstond de kunst exacte kopieën te brouwen van de meest bekende kleurloze sterke dranken ter wereld. Nummer één op de lijst: wodka. Minder gegeerd, maar toch mogelijk op verzoek: gin, het huisdrankje van de Queen Mum. Als ex-landbouwer, ex-koetsier en bij leven en welzijn horecabaas, was Jules dus de aangewezen man voor een en ander. Vandaar.

'Godver,' zei meneer Danny, 'godver, Anneessens, gij kent die vent zo goed, en al zo lang, en alles is er: de vraag, het transport, de veiligheid, geen probleem allemaal, ik heb mijn contacten, maar ik zocht wel nog iemand die het product kon leveren, versta je. Het gaat over twintigduizend liter wodka. Er is vraag naar in Suid-Afrika. Je weet dat ik daar geweest ben. Jules kan voor die twintigduizend zorgen. Dertig percent voor mij, zestig voor hem, eh ... are you in? Jij kent hem nog een stuk beter. Voor wat hoort wat. Spreken we eens af in Den Uytkant? Laat er geen vlas over groeien, haha. Twintigduizend liter kleurloosheid door Jules gefabriceerd – moet mogelijk zijn, met de hulp van al zijn sluikstokers – levert ons eenentwintigduizend euro op, te verdelen natuurlijk, zoals hierboven vermeld. Er zitten een paar percenten voor jou in. De rest regel ik wel. Hoe minder iedereen van mekaar weet, hoe beter'.

'Maar ga ik dan ook niet in de bak vliegen, Danny? Jij bent al vier keer tegen de lamp gelopen'.

‘Deze keer is er geen speld tussen te krijgen’.

‘Eigenlijk zoek ik wel gereed geld om hier ergens in de stad een drenkplaats te installeren’, bekende ik. En toen deed ik in korte bewoordingen het verhaal van De Woede der Noormannen.

‘Die godverse Osama!’ was de eerste reactie van meneer Danny. ‘Als die baardaap de grootste torens ter wereld mag omblazen, mogen wij toch ook zeker eens wat initiatief nemen in verband met de vrije-markteconomie!?’

‘Ja’, knikte ik, en ik gebaarde naar Pauline om nog twee blonde Leffes, want meneer Danny was ondertussen ook op dat godengoejje overgeschakeld. Hoog in de versnelling dronken we daarna nog enkele blonde Leffes.

21

Ondertussen, de tijd zat niet stil, gebeurden de gebruikelijke zaken in de omgeving. Een bijnabejaarde machowapenhandelaar schoot zijn lief door het hoofd in een museum. Op vrije voeten mocht hij graag in de kaffaten met zijn lul paraderen. Hier en daar was er ook een opstoot van kerkhofbotten, de beroemde tekst hardmakend die prijkt op de toren in Diksmuide, hoofdstad van het Ijzertijdperk: ‘Hier liggen ...’. Op de Kuurnse renbaan liepen de paarden als vanouds voor hun leven: time is money. Menselijke midlifers liepen dan weer geheel vrijblijvend halve marathons om van zichzelf en hun vrouwspersoon weg te vluchten, maar uiteindelijk kwamen ze toch zichzelf weer tegen, want de aardbol is rond. Hun vrouwen knipten grinnikend hun paardenstaarten af en gebruikten Bad Pritt als glijmiddel. Gewetenloos leidde iedereen, elckerlyc, everyone, tout le monde, eltsenien, eenieder zijn leven van vergetelheid, want het geheugen is de zeef van het geweten. Of is het geweten de zeef voor het geheugen? Soms raak ik er ook niet meer uit. We zullen het ooit geweten hebben. De Servische massacrimeel Milosevic werd er in Den Haag anno 02 alleszins niet door gehinderd.

Ik, Anneessens, herhaal het nog eens: het zijn niet de tijden die veranderen, maar de mensen die ouder worden. Logische volgende fase in mijn Avonturen op deze Aardkloot, deze verdomde blauwe plek in het heelal, was dat ik nooit meer iets hoorde over de plannen van meneer Danny. Wel van meneer Danny zelf, maar dat was volstrekt oninteressant, want het betrof een verse bijslaap. Ook kreeg hij een erge vorm van hepatitis, spartelde erdoorheen en verdween daarna in de magere anonimiteit. Wodka? Voer voor Russen. Easy money? Time was on my side. En Suid-Afrika bleef een mooi maar vooral ver land, bengelend aan de onderkant van de wereld.

22

Ooit de *Titanic* ... nu de *Heulambiek* ... *De Woede der Noormannen* ... de *Defusio-neringspartij* ... de *Grote Wodka-Actie* ... In plaats van laaiende zonnen in blauwe luchten waren het donderwolken met rouwranden geweest. *Spartakut* gewaagde zelfs van ‘ongewenste zwangerschappen’, toen we eens in de *St. Medard* onze twee koppen bij elkaar staken.

‘Godver, het lijkt er wel op, hé, Pallas Athena’, beaamde ik. (Automatisch voelde ik ook aan dat onze oude aanspreekvormen afgedaan hadden).

‘Gij hebt nog een menage, *Anneessens*, en een beroep, en ge schrijft nog ook’.

‘Tussen het drinken door, ja: overgegeven en toegegeven. 000-4282302-00’.

‘Hé?’

'Ons gezamenlijk gironummer, van al de oud-*Noormannen en -vrouwen*: drie nullen zoals iedereen/gemiddelde leeftijd 42 komma 8/gemiddeld aantal elementen nageslacht 2 komma 3/Anno Domini 02/*tea for two*/amen en uit'.

'Ja, en ik dan?'

'Liefde was, is in grote mate uw deel, o *Athena*. Als ze al eens hun rug naar u keerden, was dat omdat ze er ogen in hadden, of vlak nadat ze Ze krijgen nooit genoeg van u. Gij zijt *Dietrich, Piaff, Faithfull, Rampling*, ... eh ... alle katachtigen onder de niet-mannen. 't Is maar dat ik u zo goed ken, of ik ... '.

'Wat zoudt ge dan wel doen, *Anneessens*? Hé?'

'U moedernaakt en poedelziel ... '.

'... maar als ik nu eens op vrouwen vall?'' onderbrak *Spartakut* ruw.

'Ugh!' deed ik, een spreekwolkje met een rouwrandje. Dat was ongeveer onze laatste beduidende woordenwisseling, want haar tandarts kwam binnen in de *St. Medard* en wees gerust: als er in Kortrijk in een of ander horecabedrijfje een beoefenaar van een van de vrije beroepen opduikt, verandert op slag de pikorde. Zelfs bij een entree van *Bismark*, veelvuldig gesjeesd kaderlid, kon een zweem van ontzag niet worden ontkend. Ik, *Anneessens*, beroep nu niet ter zake doend, toch ietwat gekend als penneridder, kon in de horecasector alleen maar wat aura bekomen door bijvoorbeeld eens twee woorden met elkaar te doen rijmen. Achterklap, weet je wel. Terwijl tandarts *Vandermeeren* zich over *Pallas Spartakut Athena* ontfermde, welde de gedachte in mij op te emigreren, voorgoed te emigreren. Reeds ejaculeerde ergens een *Titanic* een stoompluim en krulde een kapitein zijn snorrebaarden ten oosten en ten westen van zich op.

23

Anonimiteit. Doelbewuste, zinledige, overbodige, zelfgekozen, onzichtbare, volgehouden, gecultiveerde, deugddoende anonimiteit. Antwoord op en conclusie na jaren *queeste*. Accolade die alles omarmde. Welgewikt en goedgewogen lot van de kroniekschrijver. *Geworfenheit*, bestemming, modus, curriculum. N.N., schrijver dezès, jèzes. Op z'n middeleeuws verdwijnen. Bestond zo'n denktank? *Ku-Klux-Klankappen*? Communismo-nederigheid? Atoomnulliteit? Numerologica? *Gangesbesef*? Rugnummers? *Pessoa*? Iedereen beroemd? *Huysmans*? Zonder licht geen kleuren? *Nijinski*? *Samizdat*? *Samizdat!* Zo werd ik, *Anneessens*, goed gek. Ik begon in zeven eeuwen tegelijk te leven. Ik brandde een kaars en mijn *brains* vlogen in brand. De mensen herkenden me steeds minder. 000-0000000-00. Tot hier strekt mijn verslag van een normale gekte. Ik moet abrupt eindigen. Ze zijn er: ik hoor geklop. Tja, het zijn niet de tijden die veranderen. Wordt vervolgd.

24

Langzaam maar vlug werd ik door de tijd ingelijfd in het leger van de ietwat gerimpelden. In de loop van het WK-voetbal in Japan en Zuid-Korea, we zeggen en schrijven late lente 2002, werd ik uit de rustgevende inrichting *De Brede Veertien* te Rollegem ontslagen. Na mijn reis naar de diepte – ik vergelijk het graag met een geestelijke coma – was een andere *Anneessens* geboren. Die zorgde voor de nodige rimpelloosheid aan de periferie van het bestaan. Zo ontfermde ik me met bijna beschamend plezier over mijn postnucleair gezin (vrouw, enkele pubers) en mijn beroep (zelfstandig tekstontwerper). De enige nawee die me nog even beroerde, betrof de prestaties van onze jongens *De Rode Duivels* ginds in het *Land van de Rijzende*

Zon; heel Heule en omgeving begon op den duur zelfs voor de Tunesiërs te supporteren. De heer *Waseige*, voorheen nationaal bondscoach, trok zich tweetalig moppend terug in de Oost-Waalse kantons. En toen opende, op de hoek van de onvermijdelijke *Stijn Streuvelsstraat* die elke gemeente rijk is, *Prinses* wel een kaffaat zeker!? *De Woede der Noormannen II* was geboren, snotverdomme. En dat zonder iemand iets te zeggen. Ze was me voor geweest.

25

Voorwaar, zie: op een goeie dag ging het open. We waren natuurlijk allemaal een week ervoor al uitgenodigd, alle oud-*Noormannen* en –*vrouwen*, maar het bleef toch een volstrekte *surprise*. De nieuwe *Woede* bleek tevens volgestouwd te zijn met twee hobby's van *Prinses*: een collectie verkeerde lieveheren plus een collectie lezende beeldjes. De verkeerde lieveheren hingen allemaal aan hun kruis met hun hoofd naar links hellend, luisterend naar het alibi van de slechte moordenaar. En de lezende figuren, zittend en staand, waren volgens *Prinses* verdiept in de *Kama Sutra*, *Mein Kampf*, *de Sade*, *Henry Miller's Rozenkruisiging*, de dagboeken van *Léautaud* en *Oscar Wilde's Teleny*. Ze wist voorwaar haar fantasieën te kiezen. Ooit had *Prinses* zich zelf suf gelezen, maar ze was daarmee gestopt toen de Vlaamse literatuur ingepalmd werd door middenstanders en tafelspringers. Nu had ze dus een echt kaffaat, snotverdomme: *De Woede der Noormannen* was herrezen, en wel op de hoek van de Heulse *Stijn Streuvelsstraat!* De ovenwarme cafébazin bleek zelfs stiekem een tapcursus gevolgd te hebben. Ik, *Anneessens*, kocht ter gelegenheid van haar *opening night* een bos blauwe rozen waar *Prinses* drie dagen lang moest van niezen. En, jemig: de *Noormannen* en –*vrouwen* hadden eindelijk weer een drenkplaats. *De Woede der Noormannen deel 2*. Die eerste avond hielden we twee minuten stilte klokslag 23:16. Een voor de onfortuinlijke *Sjapoo*; een voor de arme *mister Vandebroecke*.

26

Het zat me mee. In die tijd rijfde ik een grote copywritingopdracht binnen van de belangrijkste *Porsche*-dealer uit deze lage streek. *Het Zwarte Aura*, de eerste *Woeden*-*de Norman* die ik tegenkwam na dat heuglijke nieuws, vond dat ik geen *Porsche*-kop had.

'Wat je zegt, ben je zelf' repliceerde ik.

Het Zwarte Aura (in het werkelijke leven ging hij gebukt onder de eigennaam 'Johan') was de grootste en de rijkste *loser* uit onze bende. Hij was nota bene vrijwel ook de enige die zich zo'n *Porsche* zou kunnen veroorloven, zo'n donkerkleurig lelijk linkerrijvakbeest. Nu, die doemdenker, zoon van een veevoedergigant, had altijd op alles en nog wat een aanmerking. Hij had de tijd om daarover te prakkezeren, want hij voerde geen klap uit. Terzake: *Porsche*. Geruime tijd vertoefde ik dus beroepshalve in bemiddeld gezelschap. Uit eten met dealer *Rudy M.* in *Huyze Decock* bijvoorbeeld. Ik, *Anneessens*, vroeg me ondertussen ook ononderbroken af wat voor teksten ik in 's hemelsnaam zou ontwerpen ter gelegenheid van de heropening van de vernieuwde *Porsche*-gebouwen. Als Kortrijk al uit cowboys en indianen bestond, dan was ik wis en drie meer een *In-De-Bergen-Rollende-Donder* dan een *Stinky One-Eyed Fast Wild Bill*. Maar mijn *Porsche*kop vond het op den duur wel. Bij een portie niertjes en enkele flessen donkerrode wijn ten *Huyze* van *Francis Decock* welden de woorden en de teksten zo in me op. Ik heb het al gezegd en geschreven: ik kweekte mijn aura

in de horecasector vooral door woorden op een speciale manier te parkeren. Niemand kon dat beter dan ik, *Anneessens*, koppie-koppie.

27

'*Anneessens*, gij die gotver *break* na *break* tot op de draad verslijt: wat deed gij godgenageld in die *Porsche* gisteren in de Verweestraat?'

'Een testrit, *Veltekort*, een testrit. Dat is een samenstelling. Kent ge dat?'

'Ik wel', beaamde *De Baron*. 'Ge gaat toch geen *Porsche* kopen zeker?'

'Men weet nooit. En begin a.u.b. niet over spek en bek en zo hé!'

'Zult ge dan nog tegen ons babbelen?' vroeg *Guido Gezwelle*.

'Met een pint op praat ik zelfs tegen een hond met een hoedje op. Dat is een alliteratie ofwel stafrijm. Kent ge dat?'

'Ik wel', beaamde *De Baron*.

Gezwelle knikte en slikte luidruchtig.

'Gezondheid *Guido*,' zei *Flesh Back*, 'maar we zijn niet geïnteresseerd in wat er zich in de dieptes van uw keelgat afspeelt'.

'Nee gasten: ik heb een soort reclameopdracht gekregen van de *Porsche*garage', deelde ik mee.

'*Big deal*?'

'Bah ja'.

'Geef mij maar een *Saab*. Inktzwart'.

'Voor mij nog een blonde *Leffe*, *Prinses*'.

'Haha!'

Het was de derde dag dat *De Woede der Noormannen* (deel twee) open was. We hadden onze bron weergevonden. Het thuisfront kon weer ongerust de adem inhouden. Ja, we waren als het ware aan het herbronnen, zoals *Ramses* het op een bepaald moment paaps uitdrukte. *Fileepuur* en *Leverzwijn*, twee stugge godontkenners, gaven er hem bijna een pak rammel voor. Ik gaf diverse rondjes op mijn *Porsche*-deal. Buiten stond mijn zoveelste zeer blauwe *Opel Vectra* lelijk te wezen. Het scheelde geen haar of ik belde rond het middernachtelijke uur straalbezopen naar concessiehouder *Rudy* om een inktzwarte *Porsche* te bestellen. Ja, voorwaar: ik, *Anneessens*, was weer uitdrukkelijk aanwezig in deze verdomhoek van de aardkloot. Ze konden er niet naast kijken. Ik tikte weer met het echte leven aan. Ik werd een **upperdog**. De gebeurtenissen volgden elkaar snel op; vaak was de tijd rijp. Ook andere zaken waren rijp, zoals daar waren: de joekels van *Silicon Valley*. Die nacht belandde ik met *Ruth* in haar auto. Ze was ladderzat en beweerde dat haar stuurwiel gestolen was en dat iemand het wilde verkopen. Dat klopte niet: we zaten, nou: hingen, lagen, op de achterbank. Het werd een testrit over verdragingsbulten.

28

Ik excuseer me bij voorbaat voor de woordspeling: als *upperdog* was het natuurlijk uitkijken geblazen zelf geen *uppercut* te moeten incasseren. De bomen, de wind: weet je wel. Over dat nachtelijke achterbankgedoe zweeg *Ruth* (S.V.) verder als het graf. Ik nam me ook voor me nimmermeer met 'Zeg, *Silicon Valley*' tot haar te wenden. *Ruth*, just *Ruth*. Overigens: ze was primo zo lazarus geweest dat ze zich niks meer herinnerde en secundo zou niemand van ons iemand anders uit de losvaste groep een gemene loer draaien ten opzichte van de anderen. (*I apologize for this overloaded sentence*, zou *Marc Twain* zeggen in een film over zijn leven). Tja, een

fikse optater, om de draad maar weer op te nemen, krijg je gewoonlijk als alles *pico bello* gaat. Als je de indruk hebt dat je zelf tot de werkelijkheid staat zoals een mes tot koelkastmeerbare Dixmuudsche boerenboter. Ik keek dus wel uit, hield me verder behoorlijk gedeisd en kweet me naar behoren van mijn taken. Meer dan ooit kon mijn nageslacht op mijn welwillende belangstelling rekenen. Mijn wettelijk geregelde vrouw omringde ik met aandacht. *Anneessens*: renaissancist en biedermeier! Je moet het maar kunnen combineren. Mijn 47ste gedenkdag in *De Woede der Noormannen* werd een waar festijn van aanwezigheid. Een inventaris (lijstjes weerspiegelen iemands ziel): *Het Zwarte Aura*, *Ruth* (voorheen dus *Silicon* etc ...), *Pallas Athena* (ex-Spartakut), *Flesh Back* (geen genade!), *Guido Gezwelle*, *Ramses*, *Bismark*, *Smalle Geboorte*, *Alverman*, *De Baron*, *Prinses* (of course), *Veltekort*, *Leverzwijn*, *Fileepuur*, *Purl Harbor* en de rest van de maten ... makkers ... mafketels, satellieten van ons onuitgesproken genootschap in de naam van de liefde, de dood en de drank, amen. Bij ontstentenis aan *Sjapoo* en *mister Vandenbroecke* zongen we klokslag 23:16 het Deense volkslied, gevolgd door hevig collectief gejang. De volgende dag liep *Alverman* met drie blauwe ogen rond. Nooit heeft iemand van ons kunnen achterhalen hoe dat kwam.

29

Na twee maanden hadden we eindelijk nog eens een plan (ik, *Anneessens*, *Smalle Geboorte* en *Purl Harbor*). We hielden een geheime vergadering in de *St. Medard* in Kortrijk. Onderwerp: de nieuwe hoektand van Heule, het kaffaat van *Prinses*. We zouden het paginagroot **TE KOOP** stellen in *Tineke*, het tweewekelijkse advertentieblad dat gratis in de gemeente werd gebust. De voorpagina graag! Reeds jaren wemelde het blaadje van de saaie aankondigingen: de *AA*, *Optiek PLUS!*, *juwelen Baerdemaecker*, *lingerie Christine*, de zitpenningdagen van een politiker met zijn doodskop erbij, *'t is altijd iets te doen in De Burgersgilde'* ... en nog meer van dat fraais. We gingen dus naar drukkerij *Verschaeve*, kochten de voorpagina van het eerstvolgende nummer (we legden met z'n drieën samen daarvoor) en leverden een dag later de kopij: een foto van *De Woede der Noormannen* plus tekst. De kop luidde: **TE KOOP WEGENS GEMAAKT FORTUIN**. De rest was zever à la *'gefrequentieerd door politiciers met kiespijn, met zicht op friet, de helft in 't zwart ...'*, etc ... *Prinses* schrok zich bij verschijnen een hoedje, maar na twee, drie telefoontjes met ons speelde ze het spel mee. Ze afficheerde op al haar ramen oranje stroken: **TE KOOP**, met de telefoonnummers van de daders erbij. En zie: er werd niet gebeld. Maar wat er wel gebeurde: om de haverklap doemde een of andere Kortrijkse cafébaas op om poolshoogte te nemen. *De Woede der Noormannen* draaide namelijk op volle toeren, was centraal gelegen en had al vlug bekendheid gekregen. Even streken de gieren neer op het door ons opgezette exquisite kadaver. *Prinses* liet ze wat met getalletjes en cijfertjes goochelen en deed ze dan onze richting uit kijken. Toen wisten ze genoeg. Dat spel duurde een week; toen waren we uitverkocht van aaseters. We kaderden de voorpagina van het prachtblad *Tineke* in en hingen die als een trofee aan de muur. Wel breidde zich het legertje van onze vijanden hier en daar uit.

30

Inmiddels ... te België en omstreken ... meer bepaald ergens in de stad ... in een schaarsverlichte woonkamer ... waar een enkele lamp wat flets licht rondstrooit ... achter zware overgordijnen ... beweegt een geheimzinnige gedaante ... mysterieus ... vreemd ... en ook gracieus ... dezelfde bewegingen komen steeds weer ... langzaam ... vlug ... vlugger ... razendsnel ... speelt de schim misschien luchtgitaar? ... zwemt hij in het ijlé? ... is het een man? ... zijn er borsten mee gemoeid? ... dus eerder een vrouw? ... of ... iets anders? ... heeft zij wat te verbergen? ... alle voorwerpen om haar heen zwijgen verbaasd ... alleen het stof van een week oud schrikt zich een wolkje ... de gedaante weet van geen ophouden ... in het halfdonker grijnslacht zwijgend een zwarte piano ... de gedaante zwaait en zwiert met een stokje ... ze beschrijft de vreemdste figuren met het ding ... soms dreigend ... alsof ze iemand een lijfstraf toedient ... soms als ballet ... er is geen noot muziek te horen ... geen publiek te ontwaren ... de grote donkere gedaante is duidelijk in vervoering ... wat drijft haar? ... geheel vervuld van zichzelf ... in haar hoofd zit een honderdkoppig publiek ademloos toe te kijken ... wachtend op de apotheose ... tot het oorverdovende staande applaus los zal barsten ... het is een hartaanvallend schouwspel ... ergens in de stad ... in een schaarsverlichte woonkamer ... waar een enkele lamp een karig lichtplasje morst over een grote statige strenge dirigente zonder koor en zonder klank ...

31

‘Begrijp jij iets van het succes van *Peter Hespe*?’ vroeg *Pallas Athena* me na de lezing in *CC De Vlam*.

‘Neen-ik’, schudde ik.

‘Misdad loont hé?’

‘Zeg wel. Ik met mijn gedichten ... tja’.

‘Hij staat nog maar eens nummer 1 op de bestellijsten van de thrillende boeken; de zomer nadert weer’.

‘De zomer van de spannende broek, haha. En ik sta als dichter godbetert met mijn voeten op de grond’.

‘Melig, *Anneessens*, melig. Je bent aan een blonde *Leffe* toe’.

We trokken voor de verandering eens naar *De Varaan*, de hoektand op de markt van Heule, die eigenlijk ‘*Plaats*’ heette, of *all places*. Het hing er, zoals gewoonlijk, bomvol oude jongeren en jonge ouderen die, 35 jaar ongeveer nadat de verbeelding aan de macht kwam, helemaal niks aan de verbeelding overlieten. Het duurde een sigaret lang vooraleer we onze kuipjes blonde *Leffe* aangereikt werden.

‘Betreffende literatuur, *Spar ... Pallas Athena*,’ stak ik van wal, ‘betreff. literatuur, dit: een louter verhaal interesseert me geen zak. Er is namelijk niets nieuws onder de zon, zie je. ’t Is allemaal leven, liefde en dood. Daartussen weef je wat kleinere motiefjes. Da’s alles. Mij gaat het erom: hoé, verdomme, hoé is iets geschreven? Akkoord: ik heb ook mijn aantal *Agatha Christies* en *Simenonnetjes* achter de kiezen, maar dat was omdat er niks anders bestond. En als het al bestond, verpakten de nonnen en de meesters het in blauw of bruin schijtpapier en verborgen het op de meest onbereikbare schappen van de bieb. Eh ... waar was ik gebleven ... o ja: daarom dus ben ik met poëzie bezig. En met tekstontwerpen. Volg je nog?’

‘Ik volg, *Anneessens*. Je zegt het’.

‘Iets anders nu, *Pallas*’. brulde ik in haar linkeroor, want de collectieve wanklanken waren weer niet van de lucht. ‘Toen Kennedy in Berlijn de fameuze uitspraak ‘*Ich bin*

ein Berliner' deed, verweet hij eigenlijk zichzelf voor *boule de Berlin* ofte Berlijnse bol, wist je dat?'

'WABLIEF?'

Pallas Athena teisterde op haar beurt een van mijn oren.

'Dat het moet zijn: *Ich bin Berliner!*' riep ik.

'Maar Kennedy zei ... '.

De rest ging in het opgewekte gewoel verloren. Tot zover mijn overigens aangename tekstavond met *Pallas Athena* en *Peter Hespe*. De rest verging in leven, liefde en drank. Als deze kroniek ooit af raakt, zal IK, *Anneessens* uit Heule, eens in ZIJN stadje MIJN literair gedacht gaan zeggen. Ik zou hem nog een aardig poepje kunnen laten ruiken. Mijn gedacht.

32

Na de feestelijke heropening van de *Porsche*-garage, die mijn maand goed maakte, als u begrijpt wat ik bedoel, viel ik weer een beetje in een gat. Niet erg, maar toch genoeg om niets te zijn, als u weer begrijpt wat ik bedoel. Zelfs bij ontplofte auto's in Jeruzalem en Amerikaanse schoolmassamoorden bleef ik onbewogen. In die tijd gingen ook een paar van mijn pubers 'op kot', zoals ze het alom te lande zo onschilderachtig uitdrukken. Dat zette me aan het denken over het leven in het algemeen. Ik was als thuiswerker (mijn *koppie-koppie*bezigheden speelden zich ten huize van mezelf af) gewend geraakt aan familiale drukte en schoolspitsuren. Die vielen nu weg, en werden vervangen door stilte. (Tussen twee haakjes: stilte moet een ruis hebben. Als stilte niet ruist, is het geen goede stilte. Wist u dat? Nee zeker?) De vrouw des huizes ging nu zelfs ook voluit buitenshuis geld verdienen. Af en toe dook ik weer op in de *Red Rum*. Het was mijns inziens niet gezond om de zoveel etmalen alweder in *De Woede der Noormannen* te verschijnen. Sommige koppen raakt men zo beu als koude pap. *Pauline* viel ook best te pruimen. Het was bij zo'n bezoek aan de *Red Rum* dat ik alweer met *Pallas Athena* samen-alleen in contact kwam. Twee uur later schoven onze lijven in zo'n achterafhotelletje in elkaar en diende ik haar mijn geil oliesel toe. Ik lag als een paal boven water. Zij schrijlings. Glibberig was de grot waarin ik mijn volk verhuisde. Ze kreunde niet, maar ontving glimlachend en kijkend naar niets mijn bom van lust in haar onderbuik. Daarna was het haar beurt voor een halve minuut afwezigheid op deze aarde. Toen werd het me duidelijk dat *P.A.* zeker niet op vrouwen viel, zoals ze in haar leenroerige Spartaanse periode eventjes voorwaardelijk had geopperd. Met gemengde gevoelens verlieten we het pand van overspel. Hoeveel zaadlozingen lang moest ik ook haar trouw blijven?

33

'Je ziet er moe uit, *Anneessens*. Zou dat kunnen zijn? Of werk je weer aan je imago?'

'Dank u, *Ramses*, dank u'.

'Ik zou zelfs zeggen: je ziet er uit als een gezwommen hond', voegde *Leverzwijn* daar nog aan toe. Ik keek *Leverzwijn* diep in de ogen, of wat daarvoor doorging, maar ik weigerde daarover uitleg te vragen. *Pallas Athena* was (ontgoocheld? verward? verliefd? vervuild?) naar huis gereden. Ik waaide nog even *De Woede* binnen om mezelf

in de pechstrook van de nacht te zijrangeren. *I couldn't help notice* het affiche in de toiletten: **AMERIKAANSE SUPERSTAR – DEL RAE & musicians**. Dit gebeuren zou zich te leper afspelen, volgende week.

‘Waarom hangt dat daar?’ vroeg ik aan *Prinses*. ‘Wie is godgenageld *Del Rae*? En, bij diezelfde god: leper!?’

Prinses beantwoordde met gemak al mijn vragen. Toen ik anderhalf uur later een van de auto's in de S. Streuvelsstraat aanklikte teneinde ermee naar huis te rijden, was ik in het bezit van een ticket voor een optreden van de Amerikaanse superster *Del Rae*. Of was het: *DEL RAE*? Diezelfde halve nacht woelde ik onrustig in mijn slaap; *Pallas Athena* ging wild te keer in mijn dromen. Ook was er een grote hond die op zijn rug in het struikgewas in de duinen liggen ging en een gigantische *never-ending* drol uit zijn lijf perste.

34

‘*Anno 02* raast als een storm door het zuiden van West-Vlaanderen’, orakelde een overspannen fantast op een Kortrijks podium. De godjes en de afgodjes van de zg. ‘cultuur’ zaten met de tenen tegen elkaar en dichtgeknepen billen te luisteren naar wat sprekerd er van bakte. Nou: lucht. Eenzelfde gedachte golfde als een wind door alle vijf de windstreken in de zaal: ‘*Storm in een glas water; een scheet in een fles*’. Brugge was dit jaar culturele hoofdstad van Europa geworden; Kortrijk zou zich ook eens roeren, zie. Ik zat met open mond te luisteren naar hoe dat allemaal zou gebeuren. En ik hoorde vooral namen vallen van ergens anders en van ver. *Namedropping*. Voor de zoveelste keer ging Courtrai ten onder aan zijn oude ziekte: minachting en ontkenning van eigen kunstenaars. ‘*Kortrijk moet op de kaart*’, luidde het dapper en guldenstorig. Maar op de menu stond vooral Steak Pretentie. Ik keek om me heen en las ongenoegen, afgrijzen en ongeloof van de gezichten af. Alle grote opdrachten werden aan naambekenden van ergens anders uit deze Druilerige Driehoek toegekend. Er werden zelfs een half miljoen stedelijke vuilniszakken bedrukt met een gedicht van een Antwerpenaar die vooral in Suid-Afrika woonde. Ik, *Anneessens*, koppie-koppie, weet je wel, ging naar huis met de smaak van modder in mijn mond. Ik kon mijn oren en mijn ogen niet geloven. Tien andere schrijvers uit Kortrijk overwoogen die nacht de sprong in de Leie. Voorwaar, in een legbatterij van 100 000 kiekens kun je een Kortrijkse cultuurarbeider er zo uithalen: het grootste kieken dat het meest kakelt en het minst legt.

35

Dat ‘optreden’ werd eerder een aftreden, daar in het verre leper. *Del Rae*? Welja, een wellicht mooigeweeste negerin van gezegende leeftijd en met de bovenstebeste muzikale bedoelingen. Had ze *Nat King Cole* persoonlijk gekend? Welja, waarom ook niet. Het is altijd uitkijken geblazen met ‘legendes’ en ‘superstars’. Zullen ze bijvoorbeeld nog naar mij luisteren als ik, *Anneessens*, er 84 word? Hm. Alleen de andere hoogbejaarden misschien. Nu, ik ga er weinig woorden aan vuil maken. *Prinses* (speciaal drie uur vrijaf genomen!), *Gezwelle*, *Fileepuur* en ik goten een aantal *leffe*'s tegen onze ruggengraat, rookten ons de ogen uit onze kop en verdwenen weer uit

leper (zijn trapgevels, zijn gifgas, zijn lastpost, zijn katten). We lieten een ietwat be-
duusde *Schelle v/d Zeuge* achter, ons lepers contact. De kerel kwam wel eens in *de*
Woede in Heule aanwaaien, onder andere met affiches voor diverse optredens in de
verdere westhoek. Hij was het die *Del Rae* had gepromoot.

'De repetitie was nochtans schitterend geweest', deelde hij mee. 'Whisky en wijn, hé'.
We knikten en probeerden iets gezegd te krijgen over de leeftijd van die zingende
titanic, iets vergoelijkends, iets zachts, iets zalvends, iets waardoor we godverdomme
de indruk kregen dat de avond ten bedrage van 12,50 € annex *leffe's* en te veel ype-
riet niet helemaal naar de kloten was. *Holy M.L. King!*

36

Maar terug naar dat Guldensporengat hier. Je kon de cultuur in dit zg. *Texas van*
Vlaanderen het best vergelijken met de Belgische Nationale voetbalploeg. Veel mal-
lotig gedoe met veel te hoog gegrepen symbolen (leeuwen, duivels), en voor de rest
klopten de verhoudingen ook al niet. Alles gebeurde zowat per ongeluk: België kon
met zijn *Brabançonnets* stuntelend naar het WK-voetbal in Japan; Kortrijk telde nu
eenmaal en doodgewoon een voldoende aantal zielen om tot de niet-kleine steden in
Groot-Vlaanderen gerekend te worden. Ja hoor: de kleintjes stonden er, op het veld
en op de kaart. Nog een punt van gelijkenis betrof de spanningen in het '*team*' (of
hoe noem je zo'n bende klojo's die hetzelfde beoefenen/nastreven?). Dit was alle-
maal Belgisch. Ambtenarenvoetbal: er was geen lol aan, maar op het einde van de
dag werden ze betaald. Dilettantencultuur: ze kenden er de ballen van, maar ze de-
den al sinds 1302 aan grootse programmaverklaringen voor 'de regio'. Voetbal, cul-
tuur: gelijk oversteken in een doodlopend straatje. Ja zeker, dit was allemaal Bel-
gisch. En dit was allemaal en alles waar ik, *Anneessens*, in de beginjaren van dit
dwaze millennium tegen opbiggen moest. Je zou voor minder eens een comateus
ommetje maken langsheen *De Brede Veertien*, of je hersenen wekelijks eens in een
bad van alcohol soppen. Nu, wakker lag ik er niet van. Ik had genoeg pijlen op mijn
boog. De vele opvoeders uit de cultuursector (waar bleven ze altijd voort al die nieu-
we modellen halen?) waren LUIZEN in de PELS van de LEEUW en PUKKELS op de
KONT van de DUIVEL. Hebt u 'm?

37

*'Strakblauwe vrieslucht en grieksblauw zomerzwerk gelijken sterk op elkaar. Koude
kan de kleur van blauwachtige wintermelk hebben. Ziedaar het decor voor doffe
angst, euvele moed, zotte hoop: laat een stuk of vijftig jaar sudderen in vlees, bloed,
hersens, pis. Roerbakken toegestaan. Dat is wat de mens is. En laten we de ijdelheid
evenmin vergeten. Eén Steak Pretentie graag, goed gebakken. Daar kunnen we vlot
van kakken'.*

Ik stond zulke diepe gedachten te hebben ergens langs de Leie te Kortrijk toen mijn
blik plotseling op een zwarte hoed viel. Die dreef op het water. Nog mensen hadden
het drijvende hoofddekseel opgemerkt. Ze bleven op de Consciencebrug en de vis-
graatparkeerplaatsen langs de Leie samentroepen. Ik spiedde verder het grijze water
af. Er kwam beweging in de toeschouwers toen nog een hoed passeerde: het vol-
strekt grijze hoofddekseel van een doorsneemens. En toen een derde hoed voorbij-

dreef, zo'n akelig groen ding met een veer erop, was ik gerustgesteld. Ook bij de andere kijklustigen verdween de sensatiezucht toen achtereenvolgens nog twee dameshoeden, een baskenmuts, een matrozenpet, een bonte baret, drie werkmanspetten, nog drie zwarte hoge hoeden, een koksmuts, een rood kapje, een beestenbontje en zeven puntmutsen defileerden. Eén hoed op het water prikkelt de sensatiezucht. Veel hoeden op het water veroorzaken schouderophalen. De statige wateroptocht werd besloten door een onbemand bootje met reclamepanelen. Op een van de panelen stond: **HOED U VOOR SCHIMMEN & SCHADUWEN – HOEDJE AF VOOR PROJECT LEIE ANNO 02**. Iedereen droop ontgoocheld af; men had minstens een zelfmoordenaar of een grappenmaker verwacht. Niet weer zo'n artiest, die het eerder in de gekte dan in de diepte zocht. Diezelfde avond zonk de zon als een oranje kauwgumbal in de gapende muil van het West-Vlaamse avondland.

38

Alweder was een belangrijke opdracht mij ten deel gevallen. Hadden ze dan met mijn oprispingen van een tijd geleden rekening gehouden of was ik doodgewoon een meester in mijn vak en moésten ze mij hebben?

'En hoorde ik daar niet vertellen dat jij zo'n beetje betrokken bent bij de *Taalstoet* die van de zomer door Kortrijk trekt? Ik bedoel: jij zit daar toch in hé?'

Ik stond aan de toog van café *Hondje-de-Voorste* in Kortrijk uit te blazen van een serie telefoons met lastige klanten. Aan een tafeltje zat *Hendrik Roskam*, stadhuisbediende. Af en toe schreef die een gedicht. Af en toe schreef die een artikel voor *De Stadskrant*. Af en toe voerde die het woord op een vernissage. Af en toe zat die met dichtgeknepen bilspleet en opeengekleemde kaken zijn nijd te verbijten. *Roskam's* streng achterovergeharkte haren glommen in de avondverlichting. Zijn trouwring flikkerde vervaarlijk.

'Hé?!' drong *Roskam* aan. De denk- en dichtrimpel boven zijn ogen nam de vorm van een angstwekkende koortskromme aan. Voor hem stond een glaasje venijn.

'Wablief?' vroeg ik. Ik had de vraag zeer goed gehoord.

'... of je niet zo'n beetje betrokken bent bij ... '

'Niet zo'n beetje', onderbrak ik bruut. 'Nee: helemaal. En men ZIT niet in een stoet'.

'Hm,' gromde de stadsdichter, 'men loopt rond hé'. Hij hevelde zijn glas naar zijn lelijke kop over.

'Toen ze bij de schepping met charme rondgingen, keek je net even om zeker. Zie ook: trefwoord hersenen', mompelde ik.

'Wat zeg je daar, *Anneessens?*' informeerde *Hendrik Roskam*.

'Pap met zachtgekookte eieren plus een haring', herhaalde ik.

'Wàt?'

'Dat ga ik eten vanavond. Dat schaft de kok'.

'O, een rouwmaaltijd?'

Ik antwoordde niet en keek naar buiten, naar niets.

'Zie de zon schijnt', merkte ik nog even op. Ik wenkte om nog een glas bier.

'Heb je al een draaiboek voor de *Taalstoet*, *Anneessens?*' informeerde *Roskam* plotseling vriendelijk. 'Ze hebben jou toch de opdracht gegeven een soort van scenario uit te dokteren hé?'

'Soort van ... soort van ... Het draaiboek voor de stoet ligt bij *Koppie-Koppie* om te fotokopiëren', antwoordde ik. Ik dronk mijn glas half leeg. 'En ik heb al heel veel in

mijn hoofd zitten. Het hoofd is het archief van het menselijk lichaam, *Roskam*. Het bevindt zich op de romp. Ook bij u'.

'Veel eh ... veel medewerkers reeds?'

'Reeds is een antiek woord dat een plaats verdient in de *Taalstoet*. Tiens, het schijnt dat er zoveel figuranten aangesproken werden dat er bijna geen toeschouwers meer zullen zijn'.

De patron van *Hondje-de-Voorste* lachte snuivend.

'Wat is de rode draad?' wou Roskam weten.

'Alles gebeurt draadloos, vriend. We beginnen bij de Vlaamse moerassen, toen taal nog bestond uit zompige klanken. En we eindigen bij het Europees: een soort van Esperanto met veel grimassen en gebaren. Ze zoeken nog volk, schijnt het'.

'Dat belooft'. *Roskam* kletste zijn glaasje apezuur in zijn keelgat.

'Krijg de kanker achter je hart zodat de dokter lang kan zoeken', dacht ik ondertussen.

'Eh ... geen tekstschrijvers meer nodig, *Anneessens?* Copywriters?'

'Nee', schudde ik. 'Nee. Niet specifiek. Nee. Niet speciaal. Nee. Misschien wel nog enkele tekstverwerkers. Nee'.

Toen viel de conversatie voorgoed stil. Drie uur later liep ik te voet naar huis, omdat ik ook te voet hierheen was gekomen. Een inspanning hoefde ik daar niet voor te doen: het trottoir schoof als een roltrap onder me mee.

'Alles is piepschuim', zei ik hardop. Ik fluimde in de Leie, dat vreemde voorwerp dat de *Guldensporenstede* bevochtigde, het water dat Kortrijk in tweeën kliefde en bij de middenstanders verschillende dialecten en winkelprijzen veroorzaakte. Het rinkelen van mijn sleutelbos weergalmde zeventvoudig in mijn hoofd.

'Godverdomme', zei ik, uitkijkend voor dingen die er niet waren. In versnelde pas trok een vlugge *Taalstoet* door mijn hoofd. Ik viel op bed en schommelde naar de gelukseilanden. Buiten scheen de zon niet meer; nevelflarden drapeerden zich als lijkwades boven de Leie, de *Golden River* die nu nog alleen maar buiten westen lag.

39

De zon zonk als een valse euro in de grote gleuf van het West-Vlaamse avondland. Cultureel centrum *De Vlam* zag er uit zoals de meeste CC's in deze Lage Streken: eerst en vooral 'polyvalent' (precies de naam voor een allergeodkoopst soort piepschuim), en niet te vergeten ook volstrekt smakeloos koud functioneel afschuwelijk ongeïnspireerd lelijk. Polyvalent: men kon er *Cyriel Buysse* spelen, voor dode konijnen kaarten, mosselen eten en op klompen hossen. Lelijk: afwezigheid van zowel goede als slechte smaak, zegge en schrijve dus maar aanwezigheid van doodgewone on smaak, vertaalde zich in een ellendige symmetrie van avondrode bakstenen muren, de verplichte koepel en de onvermijdelijke glazen toegangsdeuren. Dit geheel was luisterrijk omgeven door de alomgekende boomsoort der coniferen, op hun beurt beschermd door afrasteringsdraad van een bekende firma. Zoals alle CC's bevond ook deze *Vlam* zich ergens lukraak aan de rand van een 'bebouwde kom', vrolijk, ludiek, gedurfd, haaks op alle andere architectuur, afgescheiden als een drol door zijn hond. Ha, *Jan Modaal* wou Modern!?! *Jan Modaal* zou Modern krijgen!! En een architect met ringbaard en lang haar schraapte een gebouw bijeen. Kokhalzend betrad ik dit cenakel van kunst en cultuur.

'Was er nog een tweede stunt na dat hoedengedoe op de *Leie*?' vroeg ik aan het schip van cultuur.

'Nee', schudde die. 'Dag *Anneessens*, u hier te treffen. Hoe maakt u het?'

'Dat verklap ik u niet', zei ik. 'Anders maakt u het zelf'.

Weldra bevond ik me onder het roezemoezende volk dat op de expositie **Schimmen & Schaduwen** was afgekomen. *Anno 02*, gesponsord door de *Tigers Service Ring*, sectie West-Vlaanderen, maakte dit unieke gebeuren mogelijk. Daar kon niemand naast kijken; op alle plaatsen prijkte hun embleem. Het betrof een tijger die met een van zijn voorpoten dreigde. De *Leie*, eens *Golden River*, thans verontreinigd traan-kanaal, figureerde niet langer in het beeldend werk van de kunstenaars. De goedgeklede kunstjongens waren op andere treinen gesprongen: geen geschilder meer, geen geklieder, geen abstract, geen wild gedoe. Wat dan wel? Wat schoot er dan nog over om op te vallen in deze pikorde van haantjes en hennetjes? Properheid. Cleanheid. Schimmen en Schaduwen. Rein vernuft. Benodigdheden: licht. Zuinig licht. *Designed to design with no less than light*. Men had het aangedurfd de eerste immateriële expositie uit de geschiedenis op te zetten.

40

Professor-prijswinnaar *Alfred Pierloo* torende reeds zeer tevreden boven een schare bewonderaars uit. Hij naderde de 75, de kranige kerel, en naar het scheen moest hij nog niet tegen zichzelf in bescherming worden genomen. Maar toen deze oude Vlaamse professor, winnaar van het *Gulden Spoor voor Kunst- en Cultuurverdienste*, eens beter om zich heen tuurde, kon je van zijn aangelaat aflezen wat hij van de hele mikmak dacht: niets. Hij bekeek niet eens iets, want er was niets.

'Wat er dan te koop was?' informeerden enkele kunstkippetjes bij stadhuisgraftak *Hendrik Roskam*, verantwoordelijke loopjongen voor de expo.

'O, maar elke installatie apart is te koop', antwoordde deze. 'Dat wil zeggen de belichting en de voorwerpen die er voor nodig zijn; de schimmen en schaduwen komen er dan vanzelf bij'.

Journalist *Geert Letters* knikte wijs en noteerde 'instalatie' in zijn opschrijfboekje. Ik keek over zijn schouder mee hoe hij dat woord kalligrafeerde en dacht:

'Godverdomme! En Paul Delvaux heeft nog zo indringend op zijn fluitje geblazen! Met zijn kepie gezwaaid! Geseind hoe laat het was! Wat is dat hier allemaal voor geklungel!?'

Ik baande me een weg tussen hobbelpaarden met lampen op hun kop, felbeschenen kapstokken met en zonder kleren, een transparante *Mercurius*-figuur (beschermgodje van Kortrijk, afgodje van de dieven en de handelaars), lichtdoorstraalde etalagepoppen, projectiedoeken, een aquarium met kaarsen in en nog veel meer van al dat verlicht fraais. Het was bloedheet in *De Vlam*. Smeltende mensen hielden de sjeke catalogus **SCHIMMEN & SCHADUWEN** (incl. 5 gedichten van de dichter *Hendrik Roskam*) klemvast tegen hun ribbenkast gekneld; het was hun voor eensluidend afschrift van aanwezigheid. Met hun andere arm trokken ze een vrouw als een aanhangwagentje met zich mee, waartegen ze spraken:

'Die *katteloo*g neem ik thuis wel een keer door'.

'Ja', knikte deze aanhangige vrouw dan. 'Er staat op: **ONGRIJPBARE BEELDEN**. Goed gevonden hé?'

'Ja. Ah: daar is *Cyriel* ook'.

Ik, *Anneessens*, wiens vrouw hedenavond niet mee was, dacht:

'Onbegrijpelijke beelden, het schijnt, welke schaduwen projecteert mijn drol?, die gezwollen op de muur, zijn dat uw hoofden, dames en heren?', etc ...

Ik verkende de vrouwen in de zaal en ontkleedde er enkelen van. En tevens begon ik te mijmeren: van lang geleden herinnerde ik me het grote puberbos, de parka's en de rolkragen en de trappershemden die de borsten goed verborgen hielden en die voortbewogen op jeans als bleke berkenstammetjes. Nu verschenen de jonge oude cowboys in gedurfd pakken: grijs, grijzer, grijst. Als je aan Kunst deed: zwart. Ik herkende *Jef Deleeuw* van het cultuurblad *Ons Zwerfdeel*. De man pendelde van receptie naar receptie. Zijn haar zat weer goed en zijn schoenen waren weer zwart en zijn pak was weer grijs, veilig grijs. Acht op de tien. Ginds flaneerde ook *Mercurio*, gestraalde cursiefjesschrijver van *De Streekkrant*, de verplichte staart in het haar. Hij deed alsof hij me niet zag; ik deed krek hetzelfde. Hoe laat was het al?

41

Daar drupte nog meer volk naar binnen. Zelfs een Europarlementslid. Cultuurfilosoof *Jef Deleeuw* verliet zeer onbeleefd zijn praatgroepje en haastte zich naar dat lid. Ik schudde enkele handen. *Bismark* en *Veltekort* verschenen ook ten tonele.

'Ha, Bismark! Veltekort!'

'Dag Anneessens, we herkenden u direct al aan uw zwarte schoenen en uw herse-

nen'.

'Vrees niet, Bismark: ze kunnen nu al veel'.

'Ook met sombere blikken?'

'Eh?'

'Laat maar.'

'De zaal hier werd pas twee weken geleden officieel toegezegd', zei stadhuisluis *Hendrik Roskam* tegen ons. Het was een volstrekt overbodige mededeling, waar niemand naar luisterde. Nu stroomde het volk plotseling toe. Wellicht waren de laatste winkels pas dichtgegaan. Uit deze diepten van ellende wuifde een onbehouwen *Philippe Boutersen* even in mijn richting en gebaarde *'tot straks bij een glas'*. Ik knikte dat ik het begrepen had. Het was maanden geleden dat ik die nerveuze rattenkop van een *Boutersen* nog ontmoet had. Ik koesterde veel sympathie voor deze kettingrokende zenuwpees, wiens kleurrijke doeken bevolkt werden door slangen en tijgers. Maar niet vandaag en niet hier. Algemene eclips plotseling; we werden in een baan om de aarde gestuwd.

'Godver', deed ik hardop.

Een vrouw als een wolk verscheen. Het was ene *Esselien*, die overal was en niets betekende. Wel kon ze naar het scheen geld schijten. Ze kreeg onmiddellijk een beertje vernissage-apezuur aangereikt. *H. Roskam*, breedsmoelkikker, verwelkomde het mens *Esselien* uitdrukkelijk. Zijn trouwring flikkerde weer vervaarlijk. Op de achtergrond stond zijn wettelijke echtgenote boze schimmen en grimmige schaduwen af te gooien. Een zoen. Bijna tong. De *Roskam*-vrouw rukte in gedachten de *Esselien*-tong uit en veegde er haar kont mee schoon.

'Ik blijf niet lang', deelde *Bismark* mee.

'Misschien wordt het nog ...', opperde *Veltekort*.

'AF!' blafte ik.

We kregen ook wat vloeistof. Dat dronken we in een hinkstapslok op. Alleluja. Gezwind plukten we een vers glas tegengif van een dienblad. Ze keken hier op geen euro, de *Annofantastjes* en de *Tigers Burning Bright*. Kijk: een kers in het glas van die bloedmooie vrouw daar! Voorwaar, een mens beleefde er deugd aan er eens uit te zijn.

42

Ook eens afgekomen?/We mogen niet klagen hé/Ondertussen zijn we van straat/En we hebben maar dat/Ze komen nog niet te rap rond met drank/Hoe is 't nog?/Bah ja, dat gaat//

Ik tuurde een wijle in mijn glas en keek dan naar de passerende schimmen. Mijn blik enterde weer *Philippe Boutersen*. Hij stond in een zuil van sigarettenrook, omstuwd door halfblote mensen van het tegengestelde geslacht met een diepe V in hun rug. V1, V2 en V3. Vlees. Oorlog. Ofschoon hij hier niet met werk vertegenwoordigd was, werd hij gegijzeld in deze heksenkring van belangwekkende en verblindende vrouwen. Dat kwam waarschijnlijk door dat kleurrijke slangen- en tijgergedoe van hem. Ik walste de vloeistof in mijn glas, zei af en toe wat tegen *Veltekort* en *Bismark* en luis-terde naar het gebabbel van die kluit per ongeluk met verstand bedachte bavianen. Ze beschikten over de gave van de taal en sleepten bij het lopen niet langer met hun knokkels over de grond. *Schimmen- en Schaduwen*volk, maar niemand had echt aandacht voor de *Schimmen & Schaduwen*. Kunst was om erbij te staan en niet te kijken, zoals bij de twee beren die broodjes smeren.

'Exposities dienen daar niet voor', mijmerde ik plotseling.

'Wat?' vroeg *Bismark*. Die zinsbouw!

'Een gedachte, hardop, sorry, zal niet meer gebeuren'.

Tekenden voor deze S&S-tentoonstelling, de volgende bekende Vlaamse kunstenaars: *Dewaele, Deneckere, Duthoy, Duytschaever, Puk, Sweetheart, Vandenberge, Van Den Berghe, Vandenbergh, Vandenbroecke, Van Den Brouck, Vandenabeele, Verduyn, Verleye, Verleyen*.

'Goedenavond meneer *Sotheby*: hoeveel gaat een *Van Den Brouck* tegenwoordig?'

'Ach meneer, even Tokio faxen. Mag het in symbooldollars?'

'Zeg, *Anneessens*: ge zwijgt zo stil vanavond', merkte *Veltekort* op.

'Dat heb ik altijd met witte wijn; hij verlamt mijn tong', zei ik sereen.

43

Philippe Boutersen verdween nu zowat helemaal tussen vrouwen met blote V's in hun rug en hun haren in een wrong. Telkens hij een sigaretje wou pieren, en dat gebeurde om de haverklap, moest V1, V2, V3 of V4 zijn glas even vasthouden. Ze kweten zich zeer secuur van deze taak, terwijl ze elkaar met hun ogen vermoordden.

'Goed gespeeld, rattenkop', dacht ik. 'En er hangt of staat hier geeneens werk van je. Prima'.

De tijd begon te dringen; de mensen ook. Eindelijk besteeg ossendienende poëet *Hendrik Roskam* het spreeschavot. Hij zag wat bleek, alsof hij op de galg toe stapte. Deze *Roskam* was een steen in een poel die steeds stiller werd! Het lawaai dijde in groter wordende cirkels uit. Reeds zwegen vele aanwezigen. Ze plaatsten zich in bavianenkluitvorm met hun blote aangelat naar sprekerd toe. Het begon.

Kunstenaar *William Sweetheart* luisterde naar vermeende krekels buiten op het gazon. *Vandenbergh*e probeerde zonder gerucht te maken een handvol chips naar zijn gezicht over te hevelen. *Boutersen* schraapte de mist in zijn keel weg. *V2* hield hem in de gaten. Ze kreeg een visioen. De plexiekunstenares *Verduyn*, pruillend als een barbiepop, keek naar marmeren *Vandenbergh*e die chips morste. *Verleyen* stonk naar te veel *Iceberg*. *Jef Deleeuw* inspecteerde stiekem zijn haardos in de weerschijn van een venster. Professor *Alfred Pierloo* trok zijn mondhoeken in een benedenwaartse afkeurende Vlaamsnationalistische grijns. Tweeënzestig anderen kruisten de armen voor de borst. *Roskams* blad trilde als een belastingaangifteformulier. Het woord zou vlees worden. Het begon!

44

Ik, *Anneessens*, toverde een pilletje te voorschijn, slikte het door, haakte mijn duimen achter mijn broeksriem vast en wachtte op wat komen moest. *Esselien*, in de gaten gehouden door mevr. *Roskam*, bestudeerde de licht- en schaduweffecten van *Dut-hoy*. Aldus vermeed ze visueel contact met haar geliefde spreker-dichter, want ze leed stilletjes met hem mee. Na driewerf geklop op de microfoon nam *Hendrik Roskam* het woord, brak het en deelde het mee aan de genodigden. *Esselien* haalde opgelucht adem. Pottenbakker *Puk* ging plassen. Ik keek naar de hevig articulerende lippen van *Roskam*. Mevrouw *Roskam* staarde door haar echtgenoot heen. *Veltekort* stond te dromen. *Bismark* ook. *Puk* kwam terug. Zijn lange haren stroomden van onder zijn rood pausmutsje neer tot ze overvloedden in een al net zo lange baard. *Mercurio* keek opzij; zijn staart zwierde mee en hij deed erom. En toen keek iedereen om! Kunstcriticus *Lunet*, bekend van de regionale radio, kwam stilletjes maar zeer zichtbaar binnen. *Hush hush!* Ook hij voerde een vrouwspersoon als een aanhangwagentje met zich mee. Ze bestond, van onderen te beginnen, uit lieslaarzen, billen, een gordel die wat Vlaams textiel bijeenhield en daar helemaal bovenop jawel hoor nog een hoofd met oranje achterovergeharkt haar. *Lunet* zelf was gehuld in de verplichte witte sjaal der gebuisde filosofen en didactische betweters. Sommigen zeiden van hem: 'Hij kan het goed zeggen'. Sommigen hadden daarin grondig ongelijk, want bombast ontsierde de taal van deze kunstbeschouwer. De samenscholing schoof eerbiedig open. *Lunet* en de vrouw tipteenden glimlachend naar voren. Daar drapeerde de kunstcriticus zijn jas los om zijn schouders en klopte met een *gauloise* op de muis van zijn hand. Aan de lijn ... klaar ... start.

45

Mijn blik dwaalde weer af, haperde aan een vochtplek boven een venster en zakte dan tot op de vensterbank. Daar zat, dodelijk vermoeid, met wallen onder de ogen waar hij zo in kon stappen, apotheker *Vondel*. De catalogus **SCHIMMEN & SCHADUWEN – ONGRIJPBARE BEELDEN** stak slordig uit zijn jaszak. Onophoudelijk klopte hij askegeltjes van zijn sigaret, steevast naar het craquelé in de vloertegels turend. *Vondel* bezat een collectie werken van *Philippe Boutersen*: slangen die naar tijgers beten en tijgers die lange slangenstaarten hadden. Maar *Vondel* was vanavond ietwat verwaald, ook al was er veel licht. Tijgers kon hij alleen ontdekken in

de emblemen van de *Tigers Service Ring*, waar hij zelf ook lid van was. *Boutersen* schoof al naar de cocktailbar op. Acht vrouwenogen (twee per rug) volgden hem onzichtbaar. Ik onderdrukte een geeuw. En toen kwam de aap uit de mouw.

46

Er kwam beweging in de gelederen. Professor *Alfred Pierloo* slaapwandelde naar voren en beklom struikelend het spreekshavot. *Herman Roskam*, omringd door enkele geheel uit ellebogen opgetrokken politici en leden van de *Tigers Service Ring*, overhandigde de *Gulden Spoor Trofee voor Kunst- en Cultuurverdienste* aan *Pierloo*. Deze keek bijzonder ernstig. Enkele foto toestellen bliksemde. De aanwezigen klappen hun beide handen tegen elkaar. Ik niet. Wie was die rare kwiet? Niemand wist het echt goed. Wat voor verhevens had hij gedaan? Schouder aan schouder stonden ook *Jef Deleeuw* van *Ons Zwerfdeel* en het Europarlementslid handjes te klappen op de eerste rij.

‘En dan geef ik nu graag het woord aan professor *Pierloo*’, articuleerde *Roskam* in de microfoon. De oude prof bekeek de micro vijandig. Hij liet zijn blikken over het volk glijden. Het werd stil. Zelfs apotheker *Vondel* keek even op. Een spiekblad? Geen blad. De professor zou geen blad voor de mond nemen! Onmiddellijk al veroverde hij daardoor de bête bewondering van enkele aanwezigen. Ik stootte grijnzend *Veltekort* en *Bismark* aan. Toen sprak de prof:

‘NEEN, dames en heren, waarde genodigden, in deze kunst-tempel als het ware spreek ik recht uit het hart tot U. U, de cultuurdragers en -verspreiders van ons Vlaamse volk, dat weleer van *Noordkaap* tot *Kaap De Goede Hoop* ... ‘.

‘Grote gribus!’ dacht ik. Ik zag *Jef Deleeuw* stiekem naar de Europarlementariër loeren. De verzamelde schimmen en schaduwen keken gebiologeerd toe. Professor *Alfred Pierloo* projecteerde een schaduw die de gehele zaal plotseling leek te verduisteren.

‘... het ontaarden van waarachtige Vlaamse kunst in te dijken ... respect voor ons rijke verleden ... hand in hand ... blik op de toekomst gericht ... ‘.

De Euroman loerde stiekem naar *Jef Deleeuw*.

‘... nu al pasjes uitdelen aan anti-racisten ... zover moet komen ... onze schoolpoorten wagenwijd open ... wat komt er in de plaats ... ik vraag het U, cultuurdragers van ons Vlaanderen ... dulden wij nog langer dat ... mogen wij nog onszelf zijn ... ongestoord en veilig in Brussel ... ons Brussel ... dat ze ons aan het afpakken zijn ... ‘.

De Europoliticus bewoog ongemakkelijk; *Jef Deleeuw* bougeerde niet.

‘Godver’, mompelde ik.

Bismark en *Veltekort* fronsten hun wenkbrauwen. Ik ving de blik op van *Boutersen*, die ongegeneerd tegen zijn voorhoofd tikte. Ik knikte. De beeldende kunstenaars stonden roerloos de redevoering te ondergaan. Toen de Europarlementariër aanstalten maakte om op te stappen, trok *Deleeuw* hem bij de mouw en belette hem te vertrekken.

‘**Verdammt!**’ zei ik nu hardop.

Mijn omstanders keken me met gemengde gevoelens aan. Het speeksel van *Pierloo* waaierte over de eerste rijen uit. Niemand legde de oude kerel stil. Hij voerde pure propaganda voor het *Vlaams Blok*. Allen zwegen en luisterden. En iedereen had ook gezien hoe de kritische geest en cultuurverspreider *J. Deleeuw* de gezonde reflex van het Europarlementslid had belet. Ik ging kwaad plassen. *Pierloo* orakelde door.

Verdomme, ze hadden hier het paard van Troje binnengesleept. *Boutersen* was al aan de bar beland, zag ik.

‘... ons eigen volk ... cultuur ... ’t is toch niet waar zeker ... erfenis van de Dietse groten ... spoor ... opkomen voor onze eigen zaak ... onze taal ... godsdienst ... bla-blabla ...’.

De *Gulden-Spoor-Trofeewinnaar*, sectie *Kunst & Cultuur* van de *Tigers Service Ring*, ondersteut door *Anno 02* (regio zuidelijk West-Vlaanderen), ejaculeerde onverdroten zijn speeksel. Daartussen deden zich woorden voor: bacillen, virussen en bacteriën. Het volk morde niet. Het *diet* zweeg. Talloos waren de taallosen.

47

Oranje hostessen brachten helgekleurde dranken rond. Ik onderhield me wat met *Philippe Boutersen*, tot hij weer door V2 getroffen werd. Gelukkig bleven *Bismark* en *Veltekort* nog een wijle. We lieten geen spaander heel van die zotte *Pierloo*. Iemand zat rustig rokend op een lichtgevend marmeren voorwerp van *Vandenberghe*. Ze besefte niet dat ze op een kunstwerk zat. Een eind daarvandaan stond de kunstcriticus *Lunet*. Rond hem klitten kuchend en hummend mensen samen: kunstkippen, olieversers, conceptueeltjes, nieuwe wildemannetjes, abstracten met *copywriters*stoppelbaarden. *Vandenberghe* keek naar de vrouw die op zijn kunstwerk zat. Vrouwen hielden niet van marmer; ze zàten erop. De marmerkunstenaar zou pas erkenning krijgen als hij zelf onder koel marmer lag. Ik zag hem ‘*godverdomme*’ mompelen. Hoe later het werd, hoe schimmiger en schaduwrijker de figuren werden. *Bismark*, *Veltekort* en ikzelf, *Anneessens*, begonnen aan een kunstzinnige dronkenschap. *Lunet* glimlachte breed met zijn door de *Noordzee* bruinverbrand gelaat toen hij, *uren te laat, sorry, Angela* introduceerde, de vrouw die hij heden ten dage overal met zich meevoerde. Daarna vertelde hij de omstanders een mop over zijn reis met zijn ex naar *Marokko*.

‘Dat zou professor *Pierloo*, hij is al weg, zie ik, dat zou *Pierloo* niet graag horen, denk ik’, gniffelde hij gewaagd. ‘Ex! *Marokko!*’. Na de mop en het verplichte geschater grijnsde schuinschrijver *Mercurio* breed. Hij bevond zich ook onder de luisteraars en had duidelijk zicht op een tepel van *Angela*. *Bismark*, *Veltekort* en ikzelf stonden ondertussen in drank verzonken de taferelen gade te slaan. Apotheker *Vondel* struikelde over een oprullend vloerkleed. Dat wandelende darmkanaal van een *William Sweetheart* ook. *Roskam* kalefaterde hen in het keukentje. *Vondel* zocht onmiddellijk weer houvast aan een glas, terwijl hij gelijk ontdekte dat hij in elke hand een brandende sigaret had. Klokslag 23:16 sprak *Bismark* de magische woorden: ‘*De Woede?*’. We knikten goedkeurend en verlieten *De Vlam*, dit oord van kunst. Pas toen de hanen op hun rokende mestvaalten het eerste gregoriaans uit hun strot persten, spoedden we ons huiswaarts. We hadden uitvoerig *Alfred Pierloo* vervloekt en omstandig *Smalle Geboorte* gehuldigd, want diens gedenkdag brak aan na middernacht.

48

Van moerasgemompel tot stadhuistaal. Ik diende mijn scenario voor de *Taalstoet* in, kreeg vlotjes mijn centen en *Hendrik Roskam* bekommerde zich verder om de vormgeving van de optocht. Hij had daar zo hevig voor gelobbyd in en rond het stadhuis, zijn eigen biotoop, dat hij het mocht doen. Mij kon het geen ene moer schelen. Ik had de thema's, motieven en rode draad voor de verschillende groepen en verenigingen uitgeschreven; hij diende die te volgen.

'*Anneessens*, je ziet er uit als een tevreden man. Zou dat kunnen kloppen?' vroeg *Smalle Geboorte* enkele dagen na zijn gedenkdag.

'Welja, *Geboorte*', antwoordde ik opgewekt, geheel naar waarheid. '*Porsche ... Taalstoet ... need I say more?*'

Smalle Geboorte keek me vragend aan, maar ik gaf geen verdere uitleg. Wat ik daar wel nog aan toevoegde: 'Nog goed thuisgeraakt na uw verjaardag?'

'Pff ... ijswater ... biefstuk ... pompelmoessap ... platte rust ... ken je dat, *Anneessens*? Deze consecutieve verschijnselen?'

Ik knikte niet ontkennend.

'Geen oesters onder deze verschijnselen, *Geboorte*?' merkte ik op. De kerel werkte voor de firma *Marien & Co*, en wat bestreed godverongelukt, ik mag doodvallen als het niet waar is, beter een kater dan prairieoesters en gewone oesters?

'Nee, te kostelijk, *Anneessens*. Denk je dat ze op mijn rug groeien, hé?'

Ik ging verder niet meer op de *small talk* van *Smalle Geboorte* in, want *Pallas Athena* passeerde plotseling in haar lelijk berlijnsblauw autootje. Ze wuifde en glimlachte breed. Ik werd overmand door een gevoel van vriendschap. Ik, *Anneessens*, ben niet te beschaamd en te beroerd om dat hier in deze kroniek neer te poten: ik werd godverdomme overmand door een gevoel van vriendschap. Het achterbankgepotel ... de hotelbiologie ... Een warm welbevinden nestelde zich aan de achterkant van mijn hart. Het scheelde geen haar of er deed zich een gedicht voor. Gelukkig kon ik nog net ingrijpen.

49

De tijden ... de mensen ... Ik wil niet in herhaling vallen. Bomexploten, vredesconferenties, voorzitterschappen, begrotingen, aanslagen en fusies volgden elkaar snel op. De ene dag gooide de zon met verzengende speren naar de aarde, de volgende dag hing er bloemkoolbewolking boven de landerijen. Het eerste decennium van de verse eeuw en het nieuwe millennium holde naar zijn einde toe.

'Hoe ouder we worden,' deelde ik op een verlichte dag aan mijn vrouw *Jezebel* mee, 'hoe ouder we worden, hoe meer ik de indruk krijg dat er aan het uiteinde van de tijd een oud mannetje aan een touw zit te trekken, steeds harder, immer steviger, zodat alles vlugger en vlugger gaat naarmate je ouder wordt. Als je tegenspartelt, ontploft je hart. Vlucht niet, want de wereld is rond: je komt jezelf weer tegen'.

'Zoveel is zeker', wedervoer *Jezebel*. 'Vind je het erg als ik vanavond ga stappen met *Het Meisje*? Er is een nieuwe ... '.

'Hoe kan ik jou een uitje met je beste vriendin verbieden?' sloot ik grootmoedig deze conversatie af. 'Ik ga dan misschien zelf nog eens *De Woede* aandoen'.

'Ja, doe die aan'.

Inmiddels ... die avond ... het donderde ondertussen ... al vlug verschoot het zwerk enkele tinten donkerder ... in het westen weifelden de laatste slierten licht ... een eerste bliksemserpentine wapperde over het stadslandschap ... en alras biggelden

de eerste regendroppen over de voorruit van mijn wagen: het stadsinfarct was een feit. Ik beschreef enkele banen om de markt van Kortrijk. Hemelwater sausde nu grondig neer. Omdat kaffaat *Haantje-de-Voorste* dicht was, ging ik schuilen in herberg *Kanaän*, de dichtste taverne bij de ondergrondse parkeergarage. Nou, 'dichtste', maar dus wel open hedenavond. Er zat ongeveer niemand, met uitsluiting van een meisje van het vrouwelijk geslacht aan een onzijdig tafeltje. Nadat ik van mijn blonde *Leffe* had genipt, begaf ik me naar de toiletten. Deze waren ook ondergronds gelegen. Veel in de goede stede Kortrijk zat onder de grond. Het was prettig wateren daar. Benedendeks voelde ik me vaak opperbest: in souterrains, kelders, verzonken catacomben. Vlak voor mijn neus stond op de wand gekrabbeld:

IS JOHANNEKE EEN JONGEN OF EEN MEISJE? DEED JE 'T MET ZIJN FOPSPEEN OF HAAR IJSJE?

'Prima versje voor de *Staaltoet* ... eh ... *Taalstoet* van de stadhuisdichter *H. Roskam*', dacht ik waterend.

Boven zat hoger vermeld meisje een kruiswoordraadsel vol te maken.

'Ar,' mompelde ik, 'ree, tra, ido'.

Vervolgens verslikte ik me in mijn *Leffe*. Pijn haperde in de takken van mijn borst. Scheurende hoestvlagen belaagden mijn lijf. Ik liep purper aan en veroorzaakte elendig veel lawaai. Hop, weer naar beneden, *Anneessens*. Voor de spiegel in het pissouterrain dreef het innerlijk onweer over. Het meisje stommelde nu ook de trap af om haar behoefte te doen.

'Gvd,' mompelde ik, 'twee keer ondergronds in zes minuten tijd. Wat voor een indruk laat ik hierboven na?'

Ik wreef mijn ogen en mijn schoenen droog, want die waren bespikkeld. In het vrouwencompartiment waaierde spoelwater. Ik besteeg de trap ten tweeden male.

'Meisjesnaam. Lea. Ine. Eva'.

'Gaat het wel, *governor*?' informeerde de patron.

'Ja hoor'.

'Hm. Dat scheelde geen haar met palliatieve zorgen, als je 't mij vraagt'.

'Ik vraag het je niet', dacht ik vinnig. Bemoeial.

'Leuke meid hé?', zei ik dan, met mijn hoofd naar het kruiswoordraadsel op het tafeltje knikkend.

'Mijn dochter. Talenknobbel', bromde de tapheer.

'O, dat wist ik niet'.

'Ze blijft zo lang weg'.

'Ik heb ze niet vermoord, hoor. Haha: een kruismoordraa ... '.

Ik deed er verder het zwijgen toe. Nog twee blonde *Leffes* lang bleef ik voor me uit zitten staren. Het taalkrachtige dochtermeisje verscheen niet meer aan haar kruiswoordtafeltje. Het magazine lag er met gespreide bladen bij. De kwakhuisbaas die een talenknobbel als dochter had, ging met wijd uiteen geplante benen aan het venster postvatten. Het werd verder nog een goedgevulde avond. Ik, *Anneessens*, had zo van die vlagen of buien tijdens dewelke ik er grondig in slaagde mezelf in die mate te jennen, te pesten, ja: te kloten, dat ik de bereidheid begon te vertonen me een kogel door de kop te jagen zonder de wereld een *blue note* na te laten. En die brave borst van een *Jezebel* bijvoorbeeld maar denken dat ik hedenavond in *De Woede* vertoefde! Misschien wou ik dat touwtrekkend onderdeurtje aan het uiteinde van de tijd tot bedaren brengen?

'*Anneessens*, ge zult toch een keer de rode draad weer moeten oppakken', zei ik tot mezelf in de wasem van mijn achteruitkijkspiegel in de auto. De neus van die auto dirigeerde me echter regelrecht naar huis, huis waar *Jezebel* natuurlijk nog niet woonachtig was, gezien het vroege uur. Als een uitgedroogde zeehond dook ik in bed. Op de astronomisch langste dag van het jaar wikkelde ik me in een cocon van novembergevoel en gaf me over aan dromen en merries die zelfs mijn boudste pen niet vermag te beschrijven. *Refugium! Sanctuary!* Valium vormde de brandstof voor mijn reis naar de verre diepte en de diepe verte. Vooraleer ik daar echter aan toe was, verklaarde ik mezelf eerst nog knettergek. Misschien was ik rijp voor aanmonstering in een van de *laughing academy's* in deze zeer lage streek. Een verse Belgische herfstzomer lag in het verschiet.

51

En het werd nog eens zomer. Ik, *Anneessens*, *Zijne Witte Merelachtigheid* te *Heules-Bains*, ging mijn zoveelste zomer in. Mijn pubers orkestreerden zg. 'vakantiejobs'; af en toe ook diende er eentje wat te hengsten, in verband met studies, weet u wel. Zodoende bezochten we geen buitenland. In *De Woede der Noormannen* arriveerden de eerste borsten- en billenpanorama's uit bruinverbrande overbevolkte rampgebieden. Patrones *Prinses* perforeerde die en liet ze gezamenlijk aan een geknoopt touw bengelen. Ik verkoos haar collecties verkeerde lieveheren en lezende postuurkes. Andermans zomerbestemming en dies meer ging me geen zak aan. Zelf ging *Prinses* evenmin *backpacken*, *hiken* of woningruilen, van dat gedoe. (Ik beperk me tot drie manieren om mensen te *embetteren*). Gezellig thuis aan de bierkaai! En toen brak ook de *Taalstoet* aan. Ik, *Anneessens*, beoefenaar der anonimiteit, doelbewuste zinledige overbodige zelfgekozen onzichtbare volgehouden gecultiveerde deugddoende anonimiteit, zou die dag door steeds minder mensen herkend worden. Zelfs niet door mijn evennaasten. Mijn grote voorbeeld was de *Lijkwade van Turijn*: die was al zo nep als het zusje van *Jesus de Christus*.

52

Bring in the kloons! Tussen de honderden figuranten die Kortrijk overspoelden (ik dacht even onwillekeurig niét aan 1302), viel *Napoleon Bonaparte* niet op. Het masker kloonde perfect het ongewassen gezicht van de beroemde kleine veldheer. Op onvaste benen laveerde ik tussen feestend volk. *Napoleon* op zeebenen. Bijna struikelde ik over een ongezwommen hondje. Het feestcomité had de trottoirs van de belangrijkste straten met rode wegwerplopers bekleed. Dat liep wel lekker. In snel tempo dronk ik aan een kraam twee frisse ligestreekbieren, mijn *Napoleon*-smoeltje telkens even oplichtend. Het was bloedheet. Plotseling bevond ik me in een samenscholing van moerasmensen.

'Jij stapt ook mee op, zie ik?' deelde een man met een zeer hoge bloeddruk me mee. Ik knikte noch schudde, doch merkte op: 'Jullie ook van de partij?' Ik verkoos deze ietwat vreemdgaande taaluiting om te reageren.

'Onze groep beeldt de oervlaemsche moerasgebieden uit. Wij openen de *Staal* ... de *Taalstoet*. Wij evoceren de toenmalige vormen van taal'.

'Ja?' deed ik. 'Oui? Yes?'

Ik pootte mijn tweede plastic beker weer ledig op de toog neer.

'Het betreft natuurlijk vooral gebaren', verduidelijkte de man, terwijl de andere moerasomstanders ijverig knikten. Ze droegen onderdelen van planten en struiken in hun haren en ze waren geschminkt alsof ze aan zware leverziektes onderhevig waren.

'Eh ... u bent *Napoleon*, ja?'

'Ja', loog ik. 'Onder deze veldheer deed zich heel wat taalmisère voor. Bijvoorbeeld op de *Dienst Bevolking* en op de *Burgerlijke Stand*. Velen kozen toen uit protest tegen het Frans de gekste namen: *Kloots*, *Hoogenboezem* en *Neukermans*, weet u wel, maar die grapjes schudden heelder stambomen door elkaar. Nu moet ik ervan door. Dag.'

Ik liet de versierde moerasmensen ietwat verbluft achter en spoedde me heen. Over een rode loper beende ik richting *Groeningebrug*. Op mijn weg ontmoette ik *Sansculotten*, *Ulanen*, *Pruisen*, *Bataven*, *Romeinen*, *Hunnen*, *Goten*, *Saksen*, *Kelten*, *Galliërs*, *Noormannen*, *Spanjolen*, holbewoners, pausen, prinses, beulen, bedelaars, *Rode-Kruisverpleegsters*. We hadden inderdaad een drukke geschiedenis achter de rug, vol van wapengekletter en doodsgereutel. Dat komt ervan, als een klein landje in West-Europa aan de zee grenst: iedereen wil het hebben. Gevraagd voor permanente indiensttreding: 100 001 kloons van *Florence Nightingale*.

53

'*Mon général*', groette een bloedmooie prinses in het voorbijgaan. Ik hikte. Een kind lachte me uit. Achter mijn mombakkes en onder mijn steek voelde ik hoe zweetdruppels hun weg zochten.

'Austerlitz, de brand van Moskou, Waterloo', mompelde ik. Ik stapte nu vlug door naar het *Malisseplein*, vertrekpunt van de *Taalstoet*. Even poolshoogte nemen bij de officieel verkleden. Op de kiosk in het midden stond een druk gesticulerende *Hendrik Roskam* de chaos te dirigeren, transpirerend van enthousiasme, terwijl de overal bekende volstrekt onbenullige geld schijtende *Esselien* hem met een lijvige map onder de arm terzijde stond. In een schaduwrijke hoek van het *Malisseplein* stond *Roskams* wettelijk geregelde vrouwelijke echtgenote haar een dodelijke liposuctie toe te wensen. Ik mengde me onder de figuranten, tot het vertrekkur voor de eerste groepen op de *Mercuriustoren* sloeg. Toen de zo lang verbeide *Taalstoet* zich dan eindelijk in beweging zette, bevolkt door een kwart van de Kortrijkzananen, glipte ik het *Duivelspandstraatje* in.

'Hei!', riep nog iemand, "t is hier te doen, *Boonapart!*

"t Is overal te doen!' kaatste ik met holle stem terug. En zie, voorwaar: elders in de stad liepen er nog rond zoals ik. Je moest daarvoor niet in een stoet gaan lopen. En het bezorgde je een veilig schild.

54

Zweetgeuren en parfumwolken botsten tegen elkaar op en schreeuwden om een allesoverspoelende regenbui. De zon brandde loeihard aan het zwerk. Hier en daar viel iemand van zijn stokje. Ik ging bij een ijsauto staan. Het straatbeeld deinde op en neer. Ik likte mijn lippen en vroeg aan negen reikhalzende achterhoofden voor mij wanneer die vermaledijde stoet langs zou komen. Drie hoofden draaiden zich om.

‘Als de bom niet valt, over een halfuur zeker’, grinnikte een grapjas met pioenrood hoofd. De man moest dringend een geneesheer opzoeken.

‘Ha ha, grappig’, meesmuilde ik hol. Bijna zette de zon mijn adem in vuur en vlam. De kerel draaide nu boos zijn hele lijf om.

‘Hela ventje ...’, begon hij.

‘Sst ... sst ...’, suste zijn buurman. ‘Zie je dan niet ...’.

Ik haalde mijn keizerlijke schouders op en schoof struikelend in de richting van de stadhuispui. Tachtig meter verder stond de eretribune. Ik herkende van op een boogschot de tics van burgemeester *Dekerk* en de raadsleden *Lecoq*, *Debrul*, *Degroene* en *Omer Sant*. Naast *Dekerk* had cultuurfunctionaris *Van Der Weyden* postgevat. Naast deze bevond zich het lichaam van *Hendrik Roskam*. Stadhuisluis *Roskam* braakte zijn Vlaams in een groteske walkietalkie en boog zich af en toe naar de burgervader of de cultuurfunctionaris. De zon ketste op zijn glimmend achterover geharkte haren af. Waren mijn ogen vergrootglazen geweest, dan vatte de persoon *Roskam* terstond vuur en vlam. Ik leunde even tegen een in de pui gebeeldhouwd leeuwje dat zijn tong naar de mensen uitstak en wachtte de *Taalstoet* af, die zich momenteel al als een lintworm door de ingewanden van Kortrijk een weg vrat. De beelden die mijn ogen registreerden, kon ik niet lang vasthouden, wegens masker en alcohol. Een man met baard en lang haar deelde pamfletten uit. Ik ontcijferde de dansende letters: twintig ooievaars bleken uit het natuurreservaat in Ingelmunster ontsnapt te zijn. Welja, en dan. Geef de vogels hun vrijheid. Nog geen twee minuten later strooiden met clownsneuzen en wasknijpers vermomde acrobaten briefjes in het rond: *HOOIKOORTS IS EEN ZIEKTE – ERKENNING NU!!* Boven Kortrijk cirkelde een hefschroefvliegtuig als een niet aflatende gier.

55

Ik sloot de ogen en maande de alcohol in mijn lijf tot kalmte aan. Hierbij kreeg ik onmiddellijk visioenen betreffende de andere *Noormannen* en *-vrouwen*, die hier nu zo grondig ontbraken (reis, zomer, weg, barbecue, etc ...). IK WAS OP MEZELF AANGEWENZEN. Toen ik die ogen weer opende, was de *Taalstoet* daar. Althans: de prelude. Ik maakte proppen van de ooievaars- en hooikoortsmededelingen en mikte die tussen de beentjes van een uk in een kinderwagen. Een lagereschooljongen ging voorop met een bord waarop krullerig stond: **TAALSTOET**. Op de tribune schoot *Roskam* recht en applaudisseerde overdreven. De anderen volgden zijn voorbeeld. Na die jongen kwam nog een eenzame jongen. Die droeg een piepschuimen afbeelding van een tijger die met een van zijn voorpoten dreigde. Hij zweette zo hard dat hij uit het zwembad leek gestapt. Het was de zoon van penningmeester *Six* van de *Tigers Service Ring*, medesponsor van etc ... etc ... blablabla

‘Dat eeuwige ellendige piepschuim’, dacht ik. ‘De ruggengraat van jeugdbewegingen, parochietoneelgezelschappen en fancy-fairs voor missieposten’.

De burgemeester en de cultuurfunctionaris knikten begrijpend. Ik hief mijn smoeltje even op en mikte een kwak speeksel op de rode loper onder mij. Het onvermijdelijke

geschetter en getrommel van de eerste fanfare kwam eraan. Die werd voorafgehuppeld door een legertje bakvissen dat uit dijen, kuiten en krullen bestond. Alle dijen waren kruidnagelbruin en fraai gevormd. Ieder meisje gooide onafgebroken een stokje omhoog en ving dat dan weder op. De allerkleinste meisjes buitelden op het bloedhete asfalt voorbij. Die bezaten geen stokjes.

‘Die verbranden nog hun handjes! Het asfalt kookt bijna!’ riep een vrouw uit.

‘Ze weten wel wat ze doen, vrouw’, bromde een man van twee meter hoog beschaamd. ‘En het is tarmac’. Hij gaf de vrouw een ferme por met zijn elleboog. Glimlachend als *Jeanne d’Arcjes* molenwiekten nu ook al die kleine meisjes voorbij. Hun handpalmen waren zwart. Hun hagelwitte rokjes vouwden zich als parasolletjes open en opener.

‘Hoe dat die verdorie niet openscheuren’, opperde dezelfde vrouw stilletjes. De reuzenman reageerde niet; ik zag zijn diepe gedachten van bloem tot bloem fladderen. Toen passeerde de eerste fanfare: halzen, nekken, wangen, kinnen, slagaders, oren, neuzen. Eén en al dorst. Ik sloot mijn ogen tot ze voltallig voorbij waren gestapt. En toen ik die andermaal weer opende, las ik op een bord: DE MAAGZWEER VAN NAPOLEON.

‘Er steekt verdomme geen chronologie in, *Roskam*’, zei ik hardop. ‘Waar blijven de moerasvolken?’

In de broeikashitte ging ik weg, mijn best doend niet in de maat van de marsmuziek te stappen. Ik haalde de buitelende en jonglerende meisjes weer in, laverend tussen de toeschouwers. Onder de oksels van de parademeisjes zaten grote vlekken. Ik hield abrupt halt: een jonge spruit met magere maar zeer bruine dijtes liet pardoos haar toverstokje op de straat kletteren. Haar hepatitiskleurig gezichtje trok wit weg; over dat van de hoofdmajorette trok een onweerswolk als een ongewenste zwangerschap. Ik baande me verder een weg. Drie seconden later viel niet het stokje, maar het meisje. Weer bleef ik staan. De hitte? *Le petit mal*? Het kind door de navel der aarde aangezogen? *Tsjernobil*?

‘Het wordt hier verdorie nog een *Heilige-Bloedprocessie*’, grinnikte een ongenadige onverlaat. Gelach, boze blikken, een aantal onthoudingen. Het meisje werd geëvacueerd door druk gesticulerende hulpverleners. Honderden ogen priemden verder wellustig door de roodwitte apenpakjes van het stokjeskorps heen.

56

Ikzelf keek naar het volk aan de overkant. De mensenlijven wiegden als zeeën. Mijn blik schoof op. Interim-bureau. Vrouwen op een balkon. Chocolaterie. Luifel. Boekhandel *De Ganzenveer*. Kruispunt. Daar stond nog meer volk opeengepakt. Tegen de flank van de *Aloysiuskerk* een eind verderop hing een vervuilde crucifix. De lieveheer had zijn hoofd afgewend en op zijn schouder te rusten gelegd, wegstarend van deze ellende, weg van de mensen en hun leed, weg van zijn eigen vergissingen, *grand en petit*. Ik knipperde met mijn ogen, speurend naar een koele herberg. Om die te vinden, diende ik weer een eind tussen feestend volk te waden. Dat werd me door de Kortrijkse bevolking niet in dank afgenomen. Ik incasseerde diverse venijnige tikken. Op het ogenblik dat ik zeer dorstig café *De Zevende Hemel* in dook, passeerden een twintigtal elfvingerige moerasmensen voor de eretribune. Het moeras en de zee werden middels lange op en neer golvende doeken geëvoceerd. Na deze elfvin-

gerigen kwam een man met een bel en een grote mond voorbij. Ik verborg me vlug in de koelte van *De Zevende Hemel*.

'Ah, dag meneer Napoleon'.

Bazin *Lydia* bekeek me met medische aandacht.

'Lange stoet hé?'

'Ja, het schijnt dat het begin van de stoet in het achterste ervan zal kunnen bijten'.

Ik commandeerde twee frisse pinten.

'Mijn zoon doet mee met de vlaggenzwaaiers'.

'Godverdomme', zei ik, terwijl ik me bukte om mijn sigaret op te rapen.

'Wat?'

'Dat hij ook al zo oud is, uw zoon. Dat hij al zwaait'.

'Ja'.

Toen ik mijn smoeltje optilde teneinde te kunnen drinken, riep *Lydia* uit: 'Maar 't is gij!

En 'k had u nooit verkend!'

'Dag *Lydia*. Geen klandizie zie ik?'

't Is hier zo stil als op de maan', knikte ze. 'Hoe is 't nog met u, *Anneessens*?'

'Bah ja, als 't een beetje gaat'.

'Dat gij hier nu ... '.

'Ja, ik ken die stoet al vanbuiten. Ik heb hem verdorie zelf geschreven'.

'Ja ... '.

Er kwam een man binnen die me iets te lang opnam, ook al lag mijn masker op de toog. Hij droeg rijlaarzen. In *De Zevende Hemel* begon een vijandige sfeer te heersen. Ik ging rechtop staan.

'Wat een klotestoet', zei de man.

Op mijn beurt nam ik de kerel van kop tot teen op.

'Wat zei u daar?' vroeg ik, mijn hand klemvast om mijn inmiddels lege glas.

'Een klotestoet', benadrukte de aangesprokene. 'Een stoet van mijn kloten. De paarden vechten tegen zonnesteken. Hun stront droogt subiet uit op het gloeiende asfalt. De figuranten zweten water en bloed in hun kuisheidsgordels'.

Lydia keek me met grote schrikogen aan.

'Ja, man ... ', begon ik. Maar toen ik scherper toekeek en het sneeuwlandschap van roos op zijn beide schouders waarnam, kapte ik mijn anderhalve pint tegen mijn rug-gengraat, gooide drie euro op de toog, griste mijn *Bonaparte*-mombakkes mee en verdween weer in de zinderende Zuid-West-Vlaamse hitte.

'... *ééssens*', hoorde ik nog, maar ik keek niet meer om.

57

In De Wonderlamp! In De Wonderlamp kon je ook achterom naar binnen, via de toiletten. Ik verfriste mijn kop aan de wastafel en bleef even buiten tegen de muur geleund staan.

'1889, dat is lang geleden, 2 eeuwen welhaast', merkte een passerende man op.

'Wat?'

'Het achterste gedeelte van dat gebouw hier dateert van 1889, kijk: het staat erop'.

'Wat een poel van ellende', mompelde ik, mezelf koelte toewuivend met mijn smoeltje. Boven Kortrijk trok bewolking samen, als een ongewenste zwangerschap. Het werd zwoel. Ik boog me voorover om het geruis uit mijn linkeroor te gieten.

'Godverdomme Jacky,' groette ik bij het binnenkomen, 'je gebouwtje dateert van ... eh ... wel, van mijn tijd'.

'Anneessens', stelde Jacky vast. 'Of zeg ik: Napoleon? Je ziet er kaduuk uit'.

'Geef me een reageerbuisje bier, Jacky, ik heb pijn aan mijn linkerhart. De kloof tussen arm en rijk wordt ook steeds groter. We moeten beginnen bij onszelf'.

'De stoet gezien?'

'Alleen de kop van de draak'.

Hoog in de versnelling begon ik bier te hijsen.

'Moest jij als schrijver niet op de eretribune zitten?'

'Veel te warm. Wie schrijft die blijft beter buiten beeld'.

'En hoe is het nog in De Woede der Noormannen? Bij Prinses?'

'Het kan niet meer op, Jacky'.

Meer volk druppelde De Wonderlamp binnen. De Taalstoet was ondertussen ontbonden en het weer dreigde. Overal groeiden bosjes halflege glazen. Figuranten kwamen bonnetjes voor pinten inruilen. Ik zwalpte als een botsautootje in het rond. Soms werd ik heen en weer gewalst als in de KVK-spionkop na een doelpunt. Iemand kanteelde met zijn barkruk achterover, maar bereikte nooit de grond, zo druk was het.

58

Ik schoof op tot bij de mooie *Martine* met de inktzwarte haren. Ze was een stukje inboedel van *In De Wonderlamp* geworden sinds de *Golfoorlog* op *CNN* kwam. *Jacky* had een teevee in zijn café en *Martine* had eenzelfde ding niet thuis. Daarin was ze zeer principieel.

'Dag,' zei ik, 'waarom heb ik je niet eerder ontmoet, *Martine*? Waar zat je al die tijd? *Heaven must be missing an angel*'.

Ze blies met een diepe vrouwenzucht een zeer barokke rookwolk uit.

'Dat jij mij nu moet overkomen, *Anneessens*! Drink je iets?'

'Ik zeg niet neen'.

Buiten begon het dreigend te rommelen.

'Ik laat deze beker niet aan mij voorbijgaan'.

'Het regent!' riep iemand.

Enkelen loerden nieuwsgierig door de ramen. Nog meer volk vluchtte naar binnen. 'Ik heb zin in een frisse duik. Ga je mee?'

'O, ga je al weg?'

'Ik duik in de *Leie* van op de *Consciencebrug*; daar is het water het diepst'.

'Je hebt gedronken'.

'Nee, correctie: ik ben zat'.

'Ze zijn de bochten in de *Leie* recht aan het trekken. Als je springt, zul je rap in Gent zijn. Dan zitten ze ginder met je opgescheept'.

'Met mijn rechterhand op mijn linkerhart zal ik *jumpen*. Jammer dat er hier geen *Waterloobrug* is'.

Het geruis in mijn oor was nu vervangen door het kabaal in *In De Wonderlamp*. Het kwadrateerde zichzelf onder mijn schedel.

'Godver, *Martine*, ik moet hier weg. Mijn raket wacht buiten'.

'Maar je ... '.

Wat toen gebeurde, moest gebeuren, en gebeurde ogenschijnlijk antichronologisch: eerst was er boegeroep en geschreeuw, dan pas viel de elektriciteit uit. Alsof het volk

het geroken had. De muziek viel klaaglijk stil. Lampen patsten uit. Het kabaal verdubbelde zich ogenblikkelijk. De ramen lichtten op door bliksemflitsen.

‘Op zo’n nacht werd New-York leeggeplunderd!’ riep ik in een massa zwart *Martine*-haar, daar waar ik een oor vermoedde. Van aardedonker werd het helledonker, doorkliefd door bliksemserpentine die als flashes van een fototoestel de gezichten even oplichtten en lijkleek portretteerden. Men kreeg de licht- en geluidstoevoer maar niet op gang. De eerste vuurslagvlammetjes verschenen; weldra flakkerden her en der kaarsen.

59

Die avond trok een formidabel onweer over *Kortrijk-Petit Paris-Darlingen*.

‘God maakt zich kwaad op ons land’, zei een klein meisje, schuilend in het portaal van de *Aloysiuskerk*.

‘Nee, hij heeft spijt’, verbeterde haar vader rillend. ‘Hij probeert de gaten in de ozonlaag weer dicht te schroeien. De vlammen van zijn lastoestel geven zo’n fel licht dat de tranen hem in de ogen springen. Een sprintje tot thuis? Mama zal ongerust worden’.

In de stromende regen stapte een onzekere *Napoleon* over een van de zeven bruggen. Auto’s op pletsende banden en hollende mensen met zomertextiel boven hun hoofden gedrapeerd passeerden hem. Rechts van de brug daalde hij de trappen af en plaste in de *Leie*. Daarbij kreeg hij een kort visioen: een stokje cirkelde dwaas door de lucht en weigerde aan de wetten van de zwaartekracht te gehoorzamen. Hij keek naar omhoog. Hij keek naar omlaag.

60

Een directe boodschap is altijd het duidelijkst: zoals *De Woede der Noormannen I* ooit de prooi der vlammen was geworden, zo was *In De Wonderlamp* eenzelfde lot beschoren. Inmiddels ... synchroon ... simultaan ... te Kortrijk ... meer bepaald aan de Leie ... onder de Consciencebrug ... in een schaarse lichtplas door de maan veroorzaakt ... na het hevig onweer ... bewoog zich een schaduw ... een gedaante ... mysterieus ... vreemd ... ook wel gracieus ... dezelfde bewegingen leken zich te herhalen ... langzaam ... vlug ... vlugger ... razendsnel ... speelde de schim met vuur? ... bokste hij tegen lucht op? ... was hij zichzelf wel? ... die kleren ... of was hij iemand anders? ... of ... wat had de gedaante te verbergen? ... te openbaren? ... de natuur zweeg stil ... alleen een rimpel op het inktzwarte water ... de schim liet niet af ... in het halfduister gooide de brug zich naar de overkant ... en hij zwaaide ... zwierde ... gebaarde ... dirigeerde ... daaronder ... beschreef vreemde kronkels als vraagtekens en zwijnenstaarten ... dreigend ... alsof hij wou aanvallen ... of juist niet ... zie: hij gooide zijn gezicht in het water ... zijn gelaat ... en de rest ... en de maan scheen in het water ... waar ook de maan in dreef ... en hij aan de waterkant ... zweeg oorverdovend stil ... gevangen in zijn schreeuw ... in een gesperde seconde veranderend naar de tijd en maat der jaren ... CUT!

Weer of geen weer: we kunnen niet om de vergrijzing heen. In de zomer van een onbewaakt jaar, klokslag donderdag, sloeg ik omstreeks valavond mijn ogen weer open. Ik bleek me te bevinden in de rustgevende inrichting *De Brede Veertien* te *Rollegem*. Nadat ik ook de gordijnen om me heen open geritst had, ontwaarde ik een muisgrijs landschap. Weer opzij kijkend en scherper focussend zag ik een stoet van bekenden mijn kamer binnenschrijden: te veel om hier allemaal aan te vinken. Allen spreidden eenzelfde welbevinden tentoon als in het eindtafereel van *Babette's Feast* in dat barre *Jutland*.

'*Anneessens! Upperdog!*' klonk het uit vele monden.

'Hoe ... hoe laat ... hoe laat is het al?' stamelde ik.

'Het is einde oogstmaand, *Anneessens. Welcome back, old chap!*'

Fotoapparaten bliksemde; camera's snorden.

'Eh?'

'Hoe is het met uw hoofd?'

'Mijn hoofd?'

'Ja, dat ding op uw romp. Ge weet het zeker niet meer?'

'Wat moet ik dan weten?'

'Ge zijt met uw hoofd vooruit in de *Leie* gedoken!'

'Ja, en dan? Er zijn er toch nog die dat doen. Een frisse duik in een drukkend seizoen ... '

'Ja, maar niet op die plek'.

'Wat voor plek?'

'Ewel: ge zijt met uw ko ... uw hoofd tegen het gestolen paneel van het *Lam Gods* gedoken. Van sterren gesproken. De kist zat al die jaren vast in de aanslibbing onder de *Consciencebrug*. Voelt ge nog iets?'

'Eh ... amai. Is er schade aan dat *Lam Gods*?'

'Nee, 't was goed verpakt. Al die jaren ... en d'er is niks aan. *Say cheese! Say camembert! Say fromage!*

En terwijl ik stomweg weer in mijn bed kroop, flitsten andermaal vijf, zes fotoapparaten en draaiden evenveel camera's.

'Ge wordt een *BV, Anneessens!*'

'Wat deed ge daar eigenlijk, aan de *Leie* van de zomer?'

'Ja, die *Martine* is u kwijtgespeeld zegt ze vlak voor de brand in *In De Wonderlamp*. Ze is ... '

'*In De Wonderlamp* is helemaal platgebrand'.

'En *Martine*?'

'Zij niet. Iedereen kon ontkomen'.

'Hebt ge dan niks gezien voor ge ... '

'Waarom *Napoleon*? Ge zijt 1 meter 90, begot'.

'Hohoho! Niet allemaal tegelijk! Wie heeft ... '

'Een vent met zijn dochttertje. Ze komen nog deze week'.

'Ja, maar ... '

'Ge zijt uit de *Leie* gevist door die kerel. Ge zat half in het slijk, met uw ko ... met uw hoofd vooruit tegen die kist, helemaal groggy, gijzelf dus, hihi, niet de kist, haha'.

'Ja, maar ... en ondertussen?'

'*Welcome back, Anneessens*, maar 't heeft een tijdje geduurd. De herfst staat voor de deur. En dat is een metafoor, geloof me vrij'.

'Eh ... het *Lam Gods*?' waagde ik het nog te vragen. Het duizelde me en ik zou onmiddellijk weer een reis naar de diepte ondernemen, ik voelde het.

'Jaja, het *Lam Gods*', bevestigde *Jezebel*. Van haar geloofde ik het wel. Ik knikte nog even zwakjes en gaf me dan over aan een etmaal grondig slapen op de bodem van mijn bewustzijn. En slapend werd ik een beroemde *B.* uit *V.* In diezelfde slaap nam ik me voor een kroniek te schrijven over de lopende gebeurtenissen, mijn eigen *samizdat*, vroeg genoeg te beginnen, met een lange aanloop.

Van dan af is mijn leven nooit meer hetzelfde geweest. Het toeval heeft me parten gespeeld. Ik heb daarvan kond gedaan, naar de beste mijner vermogens, en met de capaciteiten mij toebedeeld. Vraag me verder niet naar het *Lam Gods*; vraag me liever naar lot, toeval, stom geluk. ***Ik, Anneessens, Zijne Witte Merelachtigheid uit het leenroerige Heule-les-Bains, sporadisch te Darlingen vertoevend, medeoprichter van de HDP, evennaaste van de Noormannen en –vrouwen uit De Woede I en II, betreurende het vurige verscheiden van Sjapoo en mister Vandebroecke, bij leven en welzijn een middenmoter met een grote mond, soms te kort schietend aan woorden, zeg en schrijf u: ik geloof in het toeval. Nee: toeval. Je hebt het, of je hebt het niet. Een letterlijke klap kan voldoende zijn.***

EINDE